

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA DĖL MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO VERTINIMO

2017 m. liepos 11 d. Nr. 1-13-(2.1)
Marijampolė

Auditas atliktas, vykdant
Marijampolės savivaldybės kontrolieriaus
Juozo Vaičiulio
2016-10-06 pavedimą Nr.6
2017-05-03 pavedimą Nr.1

Auditą atliko audito grupė:
Juozas Vaičiulis - savivaldybės kontrolierius (grupės vadovas)
Raimonda Jasiulevičiūtė
Rita Ražinskienė
Regina Stulgaitienė (iki 2017-06-30)
Daiva Juškevičienė (nuo 2017-05-03)

Auditas pradėtas 2016-19-06
Auditas baigtas 2017-07-11

Audito ataskaita teikiama Savivaldybės merui, Kontrolės komitetui ir Savivaldybės administracijos direktoriui
Su audito ataskaita galima susipažinti Marijampolės savivaldybės interneto puslapyje adresu:
www.marijampole.lt

TURINYS

Ižanga.....	3
Audito apimtis ir metodai	5
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	9
I. DALIS. SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS	9
1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTOJO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO (toliau – KFAR) VERTINIMAS	10
1.1. Dėl VSAKIS suformuotų kontrolės ataskaitų	11
1.2. Dėl rankinio duomenų koregavimo	12
1.3. Dėl žemesniojo lygio finansinių ataskaitų	12
1.3.1. Kelių (gatvių) apskaita.....	12
1.3.2. Nekilnojamųjų, kilnojamųjų kultūros ir kitų vertybių apskaita.....	13
1.3.3. Biologinio turto apskaita	14
1.3.4. Per vienus metus gautinos sumos	14
1.3.5. Įsipareigojimai	15
1.3.6. Pažeidimai nustatyti viešojo sektoriaus subjektuose	16
II DALIS. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTOJO BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	16
1. BIUDŽETO PLANAVIMAS, TVIRTINIMAS IR TIKSLINIMAS	17
4. Marijampolės savivaldybės įsiskolinimai.....	24
4.1. Savivaldybės vardu paimtos paskolos, suteiktos garantijos ir jų naudojimas	25
5. Pastebėjimai dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų	27
5.1. Dėl Savivaldybės biudžeto pajamų ataskaitų duomenų	27
5.2. Dėl Savivaldybės biudžeto išlaidų ataskaitų duomenų.....	27
5.3. Dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamojo rašto	27
5.4 Dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinės ataskaitos duomenų	28
5.5. Dėl Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitų duomenų.....	28
III. Dėl savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos	29
IV. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas	30
V. Rekomendacijos	30

IŽANGA

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹ ir Vietos savivaldos įstatymo² reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome:

- ✓ 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą;
- ✓ 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą;
- ✓ 2016 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo auditą;
- ✓ lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo auditą.

Auditas atliktas vykdamas, Savivaldybės kontrolieriaus 2015 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. KV-9-(1.2) patvirtintą Marijampolės savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2016 m. veiklos planą ir Marijampolės Savivaldybės kontrolieriaus 2016 m. spalio 6 d. pavedimą Nr. 6, 2017 m. gegužės 3 d. pavedimą Nr.1. Auditą atliko Savivaldybės kontrolierius Juozas Vaičiulis, patarėja Raimonda Jasiulevičiūtė, specialistės Regina Stulgaitienė (iki 2017-06-30), Rita Ražinskienė, vyresnioji patarėja Daiva Juškevičienė (nuo 2017-05-03).

Audituojamas subjektas – Marijampolės savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija) adresas: J.Basanavičiaus a 1, 68307 Marijampolė, identifikavimo kodas – 188769113, Marijampolės savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai, viešojo sektoriaus subjektai dalyvaujantys konsolidavimo procese.

Audituojamuoju laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas ėjo Sigitas Valančius, Finansų ir biudžeto departamento direktorės pareigas – Gražina Rainienė, Savivaldybės administracijos apskaitą vedė Buhalterijos skyriaus vedėja – vyriausioji buhalterė Daiva Ivanauskienė, Savivaldybės izdo apskaitą vedė Finansų skyriaus vyriausioji specialistė (biudžeto buhalterė) Inga Žadeikienė, savivaldybės biudžetinių įstaigų – atitinkamos biudžetinės įstaigos vyriausiasis buhalteris.

Savivaldybės administracijos direktorius Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už Savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turtą³.

Biudžeto asignavimų valdytojai yra atsakingi už biudžeto programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą⁴.

Audituojamas laikotarpis – 2016 metai.

Audito tikslai:

- ✓ įvertinti 2016 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių atitikimą teisės aktų reikalavimams, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;
- ✓ pareikšti nepriklausomas nuomones dėl 2016 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo;
- ✓ pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo, dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.

² Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 10 punktas.

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 29 straipsnio 8 dalies 5 punktas.

⁴ Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 7 straipsnio 1 punktas

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, apimančią Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, rengia Marijampolės savivaldybės administracijos Finanų skyrius.

Audito ataskaitoje pateikti audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo pareiškama Marijampolės savivaldybės tarybai audito išvadoje.

Auditas pradėtas 2016 m. spalio 10 d. ir baigtas 2017 m. liepos 15 d.

Šioje audito ataskaitoje naudojami trumpiniai:

KFAR – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys,

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas,

VSAKIS – viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema,

VSS – viešojo sektoriaus subjektas,

SVP – strateginis veiklos planas.

Su audituotų įstaigų finansinio (teisėtumo) audito ataskaitomis ir išvadomis galima susipažinti interneto svetainėje adresu www.marijampole.lt.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas Savivaldybės administracijos raštu⁵ Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2016 metus:

- ✓ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.);
- ✓ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.);
- ✓ Aiškinamasis raštas;
- ✓ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav. metinė).

Audito metu buvo vertinamas Savivaldybės administracijos raštu⁶ Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas tokios sudėties Savivaldybės 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys:

- ✓ Finansinės būklės ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 duomenis;
- ✓ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Pinigų srautų ataskaita pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ✓ Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Audito metu vertinome (audito apimtis):

- ✓ Savivaldybės biudžeto vykdymo rezultatus – gautas pajamas (67 523,3 tūkst. Eur) ir panaudotus asignavimus (66 834,8 tūkst. Eur);
- ✓ 2016 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų (formos Nr. 1-sav. ir Nr. 2-sav.) atitiktį teisės aktų reikalavimams ir jų duomenų teisingumą;
- ✓ 2016 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte pateiktų duomenų apie Savivaldybės biudžeto vykdymą atskleidimą;
- ✓ skolinius įsipareigojimus;
- ✓ Savivaldybės turtą 2016 m. gruodžio 31 d. – 188 215,85 tūkst. Eur;
- ✓ 2016 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų (Finansinės būklės ataskaitos, Veiklos rezultatų ataskaitos, Grynojo turto pokyčių ataskaitos, Pinigų srautų ataskaitos ir Aiškinamojo rašto) atitiktį teisės aktų reikalavimams ir jų duomenų teisingumą;
- ✓ finansinių (teisėtumo) auditų rezultatus, kurių metu buvo vertinamas ataskaitų rinkinių teisingumas, o efektyvumo, ekonomiškumo, rezultatyvumo ir teisėtumo požiūriu – savivaldybės biudžeto asignavimų naudojimas;
- ✓ lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą;
- ✓ ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą.

Atkreipiame dėmesį, kad audituotus konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius sudarė skirtingo dydžio subjektų grupės:

- ✓ Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Savivaldybei pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai;

⁵ Marijampolės savivaldybės administracijos 2017 m. balandžio 7 d. raštas Nr.SA-3628-(5.2E) „Dėl 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitos rinkinio“

⁶ Marijampolės savivaldybės administracijos 2017 m. birželio 26 d. raštas Nr. Sa-6371-(33.1E) „Dėl Marijampolės savivaldybės 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo“

✓ Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Savivaldybei pavaldžių biudžetinių įstaigų ir viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniai.

Dėl šios priežasties finansinių ataskaitų rinkinių auditų apimtis yra platesnė (apima daugiau subjektų ataskaitų rinkinių), negu biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditų apimtis.

2016 metais Savivaldybės biudžeto asignavimus valdė 63 asignavimų valdytojai, Savivaldybės 2016 metų biudžeto asignavimai paskirstyti vienuolikai programų.

Savivaldybės KFAR grupę sudaro 61 VSS, iš jų: 57 biudžetinės įstaigos, 3 viešosios sveikatos priežiūros įstaigos, Savivaldybės išdas⁷. Taip pat rinkinyje atvaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 6 bendrovių kapitalas, kurios yra kontroliuojamos uždarosios akcinės bendrovės, 2 viešųjų įstaigų, kurios nėra priskiriamos prie VSS, 10 asocijuotų subjektų.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁸, Tarptautinius audito standartus⁹ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁰, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotuose finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, kad konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys teisingai parodo grupės finansinius rezultatus, visais atžvilgiais išsamiai ir teisingai atspindi grupės turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus ir nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžetas vykdytas laikantis teisės aktų, Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškai užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių, netikrinome visų grupės subjektų (100 proc.) ataskaitų rinkinių duomenų, kuriais naudojantis buvo pateikiama informacija konsolidavimui. Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

Konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių audito procese buvo naudojamas 1 procento kiekybinio reikšmingumo lygis: nuo 2016 m. biudžeto asignavimų – 668,3 tūkst. Eur ir nuo turto – 1 882,2 tūkst. Eur. Ši suma yra didžiausia priimtinių klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad atitinkamos ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Taip pat buvo vertintas kiekvienos klaidos kokybinis reikšmingumas.

Visų konsolidavimo lygių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami naudojantis VSAKIS, sukurta įgyvendinant Viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformos įgyvendinimo priemonių planą¹¹. Mes neprisiimame atsakomybės vertinti VSAKIS atliekamų duomenų apdorojimo procedūras ir atskleisti su tuo susijusius galimus netikslumus.

Pastebime, kad pagal Valstybės kontrolės atlikto audito išvadas VSAKIS taikomųjų programų kontrolė yra pakankama, tačiau nustatyta duomenų įvesties valdymo trūkumų, kurie didina klaidingo pirminių duomenų įvedimo riziką. Taigi konsoliduotosios VSS finansinės ataskaitos gali būti neteisingos dėl netinkamų pirminių duomenų, jei VSS subjektai padarė klaidų buhalterinėje apskaitoje ir duomenys kaip teisingi buvo pateikti VSAKIS¹². Dėl šios priežasties pagal strategijoje rengimo metu

⁷ Savivaldybės išdas – išteklų fondas, kuris, remiantis subjekto principu, laikomas atskiru apskaitos vienetu. Savivaldybės išdo tvarkytojas yra Savivaldybės administracijos Finansų skyrius. Apskaita tvarkoma atskirai nuo Administracijos buhalterinės apskaitos, sudaromas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys

⁸ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>).

¹⁰ Finansinio audito (1000–1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000, 4200 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

¹¹ LR Vyriausybės nutarimas „Dėl viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformos koncepcijos ir koordinavimo ir priežiūros komisijos sudarymo“, 2005-06-29 Nr. 718

¹² Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaita, 2013-03-29 Nr. VA-P-90-1-5;

nustatytas rizikas atrinkome rizikingus VSS ir tikrinome, ar į VSAKIS jie pateikė teisingus savo įstaigų duomenis.

Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą dėl minėtų ataskaitų rinkinių teisingumo ir 2016 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo, suplanavome ir atlikome 6-erių Savivaldybės biudžetinių įstaigų¹³ finansinius (teisėtumo) auditus, atskirų sričių – darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, Kelių programos lėšų – audito procedūras Savivaldybės administracijoje, veiklos pajamų – visose įstaigose, kurių duomenys konsoliduoti į Savivaldybės ataskaitų rinkinius bei Savivaldybės administracijos Finansų skyriuje, kuris atsakingas už šių rinkinių parengimą. Audito procedūros suplanuotos ir atliktos Marijampolės savivaldybės ilgalaikio turto, gautinų sumų, finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto, pajamų bei sąnaudų srityse. Audito metu dalyvavome atliekant inventorizaciją.

Atlikę 6-erių Savivaldybės biudžetinių įstaigų finansinius (teisėtumo) auditus pareiškėme tris nuomones:

- ✓ dėl 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinių;
- ✓ dėl 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių;
- ✓ dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2016 metus.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityje;
- tvarkų ir taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, kurie leido susipažinti su sukurta kontrolės aplinka ir procedūromis;
- svarbiausių sričių (ilgalaikio turto, finansinio turto, gautinų sumų, finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto, pajamų bei sąnaudų) pagrindinės procedūros – ūkinių operacijų ir sąskaitų likučių detalios ir analitinės audito procedūros. Pagrindinėms audito procedūroms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie, mūsų nuomone, geriausiai reprezentavo audito visumą.
- konsolidavimo audito procedūros, finansinių ataskaitų finansinių rodiklių tarpusavio palyginimas ir biudžeto vykdymo analizė.

Taip pat vertinome, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus jų nesilaikymo padarinius.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, taip pat 2016 metų Savivaldybės biudžeto vykdymą vertinome atsižvelgdami į:

- ✓ Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą¹⁴ (toliau – 2016 metų rodiklių įstatymas);
- ✓ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą¹⁵;
- ✓ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹⁶;
- ✓ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykles¹⁷;

¹³ 2016 metais audituoti asignavimų valdytojai: Marijampolės moksleivių kūrybos centras, Marijampolės Mokolų pagrindinė mokykla, Marijampolės darželis – lopšelis „Nykštukas“, VŠĮ Marijampolės telekinas, Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras, VŠĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis

¹⁴ 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymas 2015 m. gruodžio 10 d. Nr. XII-2161 (įsigaliojo nuo 2015 m. gruodžio 21 d.)

¹⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais)

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ 2001-05-14 Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais).

- ✓ Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir skolinių įsipareigojimų ataskaitos teikimo finansų ministerijai taisyklės¹⁸;
- ✓ Savivaldybių skolinimosi taisyklės¹⁹;
- ✓ Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS);
- ✓ kitus savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, savivaldybės skolą, viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą reglamentuojančius teisės aktus.

Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines ir kitas.

Atliekant auditą buvo naudotasi Valstybinės mokesčių inspekcijos, asignavimų valdytojų, Finansų skyriaus pateiktomis ataskaitomis bei kitais Savivaldybės administracijos tvarkomais duomenimis.

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ir skolinių įsipareigojimų ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“, 2011-11-11 Nr. 1K-361 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, 2004-03-26 Nr. 345 (su vėlesniais pakeitimais);

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMEDACIJOS

I. DALIS. SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį sudaro Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys.

Pažymėtina, kad Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio rengimo procesai yra skirtingi – skiriasi ne tik duomenų šaltiniai, kurių pagrindu rengiami minėti ataskaitų rinkiniai, bet ir rinkinių rengimo terminai.

1 pastebėjimas. Skirtingos konsoliduojamų subjektų apskaitos politikos apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai.

Savivaldybės 50 biudžetinių įstaigų nuo 2010 metų buhalterinę apskaitą tvarko UAB „Eksitonas business solutions“ Finansų valdymo apskaitos sistema viešajam sektoriui. Apskaita labai sudėtinga, todėl vis dar ne visų įstaigų buhalteriai pakankamai gerai įsisavino šią programą, tai ir yra viena iš priežasčių, kodėl kai kurios įstaigos laiku nepateikia finansinių ataskaitų. Finansų skyriui pateikiamuose finansinių ataskaitų rinkiniuose įstaigos ištaiso rastas apskaitos klaidas, tačiau labai dažnai tų klaidų neištaiso savo įstaigos apskaitos programoje, todėl už kitą laikotarpį pateikdamos ataskaitas kartoja tas pačias klaidas. Kadangi sąskaitų planą pagal teisės aktus tvirtina įstaigų vadovai, yra taip, kad įstaigos vienodos rūšies duomenis apskaito skirtingose sąskaitose.

Viešojo sektoriaus subjektai, vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis²⁰, buhalterinę apskaitą tvarko ir finansines ataskaitas sudaro pagal apskaitos standartus (toliau – VSAFAS), kurie nustato bendrus apskaitos principus, atskleidimus finansinėse ataskaitose, konkrečiai nenurodydami kiekvienam subjektui, kada ir kaip juos taikyti, tačiau suteikia galimybę pasirinkti tinkamus apskaitos metodus iš kelių apskaitos variantų.

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 35 straipsnio 3 dalies nuostatas, administracijos direktorius yra atsakingas už KFAR rengimą ir pateikimą. Tam, kad užtikrintų KFAR duomenų tikrumą ir teisingumą, Savivaldybės administracija turėtų nustatyti pagrindinius apskaitos principus, metodus ir tvarkas, kuriais vadovautųsi visi VSS, priklausantys KFAR grupei.

2 pastebėjimas. Buhalterinės apskaitos tvarkymas ne buhalterinės apskaitos programa didina klaidų ir neteisingų duomenų finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikimo riziką. Ne visos Savivaldybės biudžetinės įstaigos pilnai įsisavino apskaitos programas.

Tvarkant apskaitą ir sudarant finansinių ataskaitų rinkinius pagal VSAFAS, viena iš priemonių sumažinti klaidų ir apgaulės riziką bei užtikrinti duomenų finansinių ataskaitų rinkiniuose patikimumą, yra vieninga visiems VSS kompiuterinė buhalterinės apskaitos programa. 2016 metais buvo nustatyta, kad kai kurios Savivaldybės biudžetinės įstaigos tvarkė tik atskiras apskaitos sritis.

²⁰ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 straipsnio 2 dalis

1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTOJO FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO (toliau – KFAR) VERTINIMAS

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą²¹ Savivaldybės KFAR – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondų ir kitų savivaldybės kontroliuojamų VSS finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal VSAFAS, o viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius rengti Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS). Savivaldybės KFAR rengiamas konsolidavus žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas.

Pagal nustatytą viešojo sektoriaus grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėtį²² ir konsolidavimo schemą²³. Savivaldybės KFAR priskiriamas II-jam konsolidavimo lygiui, o už jo parengimą atsakinga Savivaldybės administracija.

Vadovaujantis konsolidavimo schema, į 2016 metų savivaldybės KFAR turėjo būti ir konsoliduoti 61-o viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenys. Vadovaujantis 2016 metų konsolidavimo kalendoriuje nustatytais terminais²⁴, Marijampolės savivaldybės administracija ši rinkinį patvirtino VSAKIS 2016 m. gegužės 31 d.²⁵, o Kontrolės ir audito tarnybai vertinimui pateikė 2017 m. birželio 26 d.

Pagal Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašo reikalavimus²⁶, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu²⁷ Marijampolės savivaldybės KFAR pildytoja paskirta – Vilija Dedurkevičiūtė, Finansų ir biudžeto departamento Finansų skyriaus vyriausioji specialistė, KFAR stebėtoja – Laima Malinauskienė, Finansų ir biudžeto departamento Finansų skyriaus vedėja, tvirtintoja – Gražina Rainienė, Finansų ir biudžeto departamento direktorė.

Administracijos direktorius savivaldybės tarybos įpareigotas²⁸ privalo patvirtinti Savivaldybės biudžetinių įstaigų metinius finansinių ataskaitų rinkinius. 2015 metų finansinių ataskaitų rinkiniai buvo patvirtinti tik 2016 m. gruodžio 9 d.²⁹ Nepriklausomų auditorių audituoti savivaldybės kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių rinkiniai patvirtinti Adiministracijos direktoriaus įsakymu³⁰. Viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ataskaitų rinkiniai neaudituoti, išskyrus VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stoties.

²¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 straipsnio 17 dalis;

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2008-07-16 Nr. 730 (su vėlesniais pakeitimais);

²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimą“, 2011-03-17 Nr. 1K-092 (su vėlesniais pakeitimais).

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl 2016 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“, 2016-12-19 Nr. 1K-4560

²⁵ Patvirtinta ID-2147446769, D/L 2017-05-31 17:40:05

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymo „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo“, 2011-04-19 Nr. 1K-152 (su vėlesniais pakeitimais) 18 punktas

²⁷ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas „Dėl asmenų, atsakingų už Marijampolės savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, skyrimo“, 2013-08-09 Nr. DV-1220

²⁸ Marijampolės savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 25 d. sprendimo Nr. 1-27 „Dėl įgaliojimų, priskirtų paprastajai tarybos kompetencijai, perdavimo Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriui“ 1.1. punktas

²⁹ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-12-09 įsakymai nuo Nr.DV-1871 iki Nr.DV-1929

³⁰ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-04-06 įsakymas Nr.DV-513 „Dėl uždaryjū akcinių bendrovių 2016 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimo“

Savivaldybės KFAR duomenys visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą į savivaldybės grupę įtrauktų subjektų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, išskyrus, kad žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose nustatė reikšmingų duomenų iškraipymų ir sumų, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti (kelių (gatvių) apskaitos trūkumai, kultūros vertybių apskaitos trūkumai, audito metu nustatyti apskaitos ir duomenų atskleidimo finansinių ataskaitų rinkiniuose ir aiškinamajame rašte trūkumai).

1.1. Dėl VSAKIS suformuotų kontrolės ataskaitų

VSAKIS veikiančios duomenų korektiškumo tikrinimo taisyklės padeda išvengti teikiamos finansinių ataskaitų rinkinių ir eliminavimo informacijos netikslumų, teikdami duomenis konsolidavimui subjektai turi galimybę patikrinti savo parengtas finansines ataskaitas ir prireikus ištaisyti nustatytas klaidas.

Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos 50 punkto reikalavimais Savivaldybės 2016 metų KFAR nustatytas reikšmingumo kriterijus – 0,1 proc. viešojo sektoriaus subjektu grupės konsoliduotojo turto. Savivaldybės konsoliduotas turtas sudaro 188 205,77 tūkst. Eur, atitinkamai reikšmingumo kriterijus – 188,2 tūkst. Eur³¹.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodikos³² (toliau – Konsolidavimo metodika) 52 punkto reikalavimais, konsoliduojantis subjektas iš VSAKIS atspausdina ir pasirašo kontrolės ataskaitas³³. Kontrolės ir audito tarnybai pateiktos iš VSAKIS atspausdintos ir pasirašytos Savivaldybės KFAR kontrolės ataskaitos.

Ataskaitos K-KBA-B-KK-M Konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita (detali) metinė stulpeliuose „Ataskaitinio laikotarpio pradiniai likučiai (F00)“, „Ataskaitinio laikotarpio pabaigos likučiai (F99) ir „Kiti pokyciai (srautai)“ nėra nurodytų sumų, visos klaidos ištaisytos, išskyrus F98 srauto (išeinantys subjektai) – 580,4 tūkst. Eur. Ši suma finansinėse ataskaitose yra ištaisyta rankiniais įrašais, o šioje formoje ji lieka ir nekeičia duomenų finansinėse ataskaitose eilutę. PER001 srauto likusi 82 eurų suma. Ji nebuvo taisoma rankiniais įrašais, nes ataskaitiniu laikotarpiu tarpusavio derinimo pažymose buvo koreguota praėjusiais metais neteisingai suderinta suma.

Ataskaitoje K-KKK-A-KK Bendra konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita nurodytos klaidos – 0, išskyrus FR-002 yra lygi 219,78 tūkst. Eur. – 2016 m. buvo gauta dividendų 219,78 tūkst. eurų. Dividendai buvo gauti iš UAB „Marijampolės švara“ – 134 tūkst. eurų, UAB „Sūduvos vandenys“ – 60 tūkst. eurų, UAB „Butų ūkis“ – 19,8 tūkst. eurų, UAB „Kelranga“ – 6 tūkst. eurų. Palūkanų pajamas gavo Savivaldybės išdas – 0,8 tūkst. eurų. KFAR aiškinamojo rašto lentelės „Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos“ 1.4 eil. „Dividendai“ nurodyta suma sutampa.

Marijampolės savivaldybės K-KSP-K-KK-M Tarpinės finansinės eilutės, naudojamos eliminavime ataskaita įrodo, kad visose eilutėse buvo teisingai eliminuota, arba subjektai teisingai pateikė informaciją eliminavimui, išskyrus jau anksčiau minėtą 82 Eur klaidą (PER001-Pervestinų pajamų eliminavimas).

³¹ Marijampolės savivaldybės administracijos finansų ir biudžeto departamento buhalterinė pažyma „Dėl esminės klaidos dydžio nustatymo“, 2017-06-07 Nr.FL-159-(33.1)

³² Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“, 2011-04-19 Nr. 1K-152 (2015-03-10 įsakymos Nr. 1K-102 redakcija) patvirtinta Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika;

³³ „Konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita (detali) metinė“ (VSAKIS kodas KBA-B-KK-M) ir „Bendroji konsoliduotųjų finansinių ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita“ (VSAKIS kodas K-KKK-A-KK).

Marijampolės savivaldybės K-TSP-B-KK Viešojo sektoriaus subjektų nesuderintų sandorių pažymoje yra likusi nesuderinta 81,57 Eur. Ji nebuvo taisoma rankiniais įrašais, nes ataskaitiniu laikotarpiu tarpusavio derinimo pažymose buvo koreguota praėjusiais metais neteisingai suderinta suma.

Marijampolės savivaldybės K-KBA-A-KK-M – Metinė konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita:

- Turtas yra lygus finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto sumai;
- Visų FBA ir susijusių su FBA finansinių eilučių sumos ir pokyciai yra korektiški, t.y. ataskaitinio laikotarpio pabaigos likutis yra lygus ataskaitinio laikotarpio pradžios likučio ir visų pokyčių sumai;

- FBA pateiktas rezultatas už periodą (dimensijos „Srautas“ F10 reikšmė) sutampa su VRA rezultatu;

- Pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas) yra lygus pinigų sąskaitų FBA skirtumui.

Kontrolės ataskaitose nėra nurodyta klaidų, todėl manome, kad konsoliduojantis subjektas (Marijampolės savivaldybės administracija) konsolidavimo procese skyrė pakankamą dėmesį tarpusavio operacijų derinimui ir eliminavimui.

1.2. Dėl rankinio duomenų koregavimo

Pagal poreikį VSAKIS registruojami papildomi įrašai (toliau – konsolidavimo įrašai), t. y. konsoliduojantis subjektas atlieka rankinį duomenų koregavimą (Konsolidavimo metodika, 49.4 papunktis). Vadovaujantis Konsolidavimo metodikos 65 punktu, kiekvienas konsolidavimo įrašas pagrindžiamas konsolidavimo įrašo pažyma (VSAKIS – žurnalo įrašo pažyma), kurios rekvizitai nustatyti Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnyje. Sudarant Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, VSAKIS buvo atlikta 17 konsolidavimo rankinių įrašų. Pastebime, kad KFAR pildytojas parengė ir pasirašė konsolidavimo įrašų pažymą, atitinkančią Konsolidavimo metodikos 65 punkte esančius reikalavimus.

1.3. Dėl žemesniojo lygio finansinių ataskaitų

Įvertinę audituotų įstaigų 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, dėl jų teisingumo pareiškėme 10 besąlyginių, 8 sąlygines nuomones (žr. 1 priedas).

1.3.1. Kelių (gatvių) apskaita

3 pastebėjimas. Negalėjome patvirtinti Savivaldybės KFAR Finansinės būklės ataskaitos II.3. „Infrastruktūros ir kitų statinių“ ir D. „Finansavimo sumos“ – 35 074,1 tūkst.Eur likučių teisingumo dėl netinkamos vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaitos.

Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitos 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis A.II.3 „Infrastruktūra ir kiti statiniai“ likutis 83 326,3 tūkst. Eur, iš jų 35 074,1 tūkst. Eur, t.y. 42,1 proc. likutį sudaro vietinės reikšmės keliai ir gatvės.

Marijampolės savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašė³⁴ patvirtinta 969 vnt. vietinės reikšmės kelių (gatvių). Sąrašė nurodyta kelio numeris, pavadinimas kelio ilgis ir kt. Įvertinus patvirtintą vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašą ir sulyginus jį su apskaitoje 2016-12-31 užregistruotais keliais nustatyta, kad:

- 32 pavadinimų kelių (gatvių) ilgis nesutampa, sumos nėra reikšmingos, tačiau reikia patikslinti minėtų kelių ir gatvių ilgį;
- pastebėtina, kad 284 pavadinimai kelių (gatvių) įvertinta 1 Eur. verte, nes savivaldybės įtraukdama juos į apskaitą neturėjo duomenų apie minėtų kelių vertę. Daugiausia tokių kelių įvertintų 1 Eur. yra Liudvinavo ir Marijampolės seniūnijose;
- Ne visi keliai (gatvės), kurie yra tarybos sprendimu patvirtintame kelių (gatvių) sąrašė yra įtraukti į apskaitą. Apskaitoje nėra įtraukti šie keliai (gatvės): MR 8020 J. Basanavičiaus a. (0,546 km), MR8103 V. Kudirkos g. (1,778 km.), IS0054-1 Šventragio km. Savanorių g. (0,520 km.), LS0050 Avikilų k. Avikilų g. (0,74 km.), MS0022 kelias Nendrinikių k. Puskelnių k. (1,525 km.) ir Pietarių k. Smilgių g. (0,310 km), SS0021 Kleviniai -Puskelniai (4,397 km), SS0027 privažiuojamasis kelias prie sodų nuo Puskelnių (0,549 km.), SS0045 privažiuojamasis kelias prie užtvankos nuo Puskelnių (0,424 km);
- 28 vnt. keliai (gatvės) įtraukti į apskaitą, tačiau jie nėra įtraukti tarybos sprendime patvirtintame kelių (gatvių sąrašė).
- Gatvė Igliaukos sen. Šventragio k. Savanorių g. IS0052 apskaitoje yra įtraukta 2 kartus, tačiau gatvės vertės skiriasi. Todėl negalima įsitikinti ar tai ta pati gatvė.

Ne visi keliai teisiškai įregistruoti nekilnojamojo turto registre, iš sąrašė patvirtintų 969 vnt. kelių (gatvių) teisinė kelių registracija atlikta 223 vnt. kelių, tai yra 23 proc. nuo bendro kelių (gatvių) skaičiaus. Daugiausia kelių teisiškai įregistruota Marijampolės miesto teritorijoje - 124 vnt., o mažiausia Gudelių sen - 4 vnt., Sasnavos- 8 vnt.

Savivaldybė pagal finansines galimybes kiekvienais metais atlieka kelių (gatvių) teisinį įregistravimą.

1.3.2. Nekilnojamųjų, kilnojamųjų kultūros ir kitų vertybių apskaita

4 pastebėjimas. Negalėjome patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos II.4. „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ 2 798,3 tūkst. Eur (t.y. 135,5 tūkst. Eur Meilės Lukšienės švietimo centro pastato vertės) ir straipsnio D. „Finansavimo sumos“.

Atlikus FBA auditą Meilės Lukšienės švietimo centre nustatyta, kad negalime patvirtinti A.II.4 „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ 135,5 tūkst. Eur likučio (iš kurio už 73 070,24 Eur Sinagogos pastate atlikti remonto darbai) ir D. „Finansavimo sumos“ likučio 796,7 tūkst. Eur (iš kurio 73,1 tūkst. Eur, t.y. savivaldybės biudžeto 29,6 tūkst. Eur ir iš kitų šaltinių 43,4 tūkst. Eur nepiniginiam turtui įsigyti 664,9 tūkst. Eur).

Marijampolės savivaldybės taryba³⁵ priėmė sprendimą perduoti Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centrui investicijas patikėjimo teise paveikslų galerijai Marijampolės P.Butlerienės g. 3

³⁴ Marijampolės savivaldybės 2016-11-28 tarybos sprendimu Nr. 1-297 „Dėl Marijampolės savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir (gatvių) sąrašo patvirtinimo“

³⁵ Marijampolės savivaldybės taryba 2014-10-27 sprendimas Nr.1-32 Dėl investicijų perdavimo Marijampolės Meilės Lukšienės Švietimo centrui

įrengti. Pagal Marijampolės savivaldybės administracijos pasirašytą perdavimo –priėmimo aktą³⁶, Centro vyr. buhalterė įtraukė į apskaitą ir padidino pastato vertę 73,1 tūkst. Eur.

Centras nesivadovavo 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 37 punktu. Minėtas standartas nurodo < *Jei viešojo sektoriaus subjektas, siekdamas įgyvendinti viešąjį interesą, atlieka turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbus, išlaidas šiems darbams atlikti pripažįsta sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos*>. To pasėkoje šias patirtas sąnaudas Marijampolės savivaldybės administraciją turėjo apskaityti savo apskaitoje, o Centas neturėjo padidinti pastato vertės.

1.3.3. Biologinio turto apskaita

Vadovaujantis 16-ojo VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių“ nuostatomis, biologinis turtas – gyvūnai ir augalai, kuriuos subjektas valdo, naudoja ir kuriais disponuoja, kuris bus naudojamas socialiniams, kultūriniais, gamtosauginiams, moksliniams, teisėsaugos, pažintiniams tikslais bei galima patikimai nustatyti turto tikrąją vertę arba įsigijimo savikainą.

5 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos vadovo³⁷ 66 punkte teigiama, kad Biologinio turto apskaitos ypatumai aprašomi Biologinio turto apskaitos tvarkos apraše, tvirtinamame atskiru Administracijos direktoriaus įsakymu³⁸, kur numatyta, kad “biologinis turtas registruojamas apskaitoje (tikrąja verte, įsigijimo savikaina ar kita)”

Biologinis turtas, įvertintas įsigijimo savikaina Marijampolės savivaldybės administracijoje, Marijampolės laisvalaikio ir užimtumo centre. Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis biologinio turto vertė nurodyta finansinės būklės ataskaitoje – 3 032,13 tūkst. Eur Marijampolės savivaldybės administracijoje – 3026,18 tūkst. Eur, Laisvalaikio ir užimtumo centre – 2,10 tūkst. Eur.

Biologinio turto, įvertinto tikrąja verte, 2016 m. buvo daugiavilkiame centre „Žiburėlis“ – 3,85 tūkst. eurų. Tai žaliosios vejų vertė, kuri 2016 m. nesikeitė.

Visas biologinis turtas naudojamas ne žemės ūkio veikloje. Tai medžiai ir kiti želdynai, apskaitomi savivaldybės administracijos ir Laisvalaikio ir užimtumo centro balansuose.

1.3.4. Per vienus metus gautinos sumos

2016 m. savivaldybės per vienerius metus gautinos sumos sudarė 4 276,75 tūkst. Eur. Didžiausią šios sumos dalį sudarė sukauptos gautinos sumos – 2 103,74 tūkst. eurų (49,2 proc.), iš jų gautinos sumos už suteiktas paslaugas – 663,33 tūkst. Eur, gautini mokesčiai – 567,47 tūkst. Eur.

Didžiausią dalį sukaupiose gautinose sumose sudaro savivaldybės išdo sukauptos gautinos sumos – 2 009,4 tūkst. eurų. Tai iš valstybės biudžeto gautinos finansavimo sumos – 873,8 tūkst. eurų; sukauptos pajamos iš mokesčių – 622,2 tūkst. eurų; sukauptos pajamos už turto naudojimą (valstybinės žemės nuomos mokestis) – 228,2 tūkst. eurų; sukauptos pajamos už parduotą turtą – 12,1 tūkst. eurų; sukauptos netesybų pajamos – 16,9 tūkst. eurų; sukauptos palūkanos, baudos ir delspinigiai – 6,9 tūkst.

³⁶ Marijampolės savivaldybės administracija 2014-10-28 Nr.SA-10664(9.10) Investicijų perdavimo Marijampolės Meilės Lukšienės Švietimo centrui Perdavimo ir priėmimo aktas

³⁷ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-01-11 įsakymas Nr. DV-59

³⁸ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-10-17 įsakymas Nr.DV-1563

eurų; sukauptos gautinos vietinės rinkliavos pajamos už atliekų surinkimą ir tvarkymą – 249,3 tūkst. Eur.

2016 m. savivaldybės išdo per vienerius metus gautinos sumos sudarė 2 578,0 tūkst. eurų, t.y. 1 366,2 tūkst. eurų mažiau nei 2015 m.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai turėjo priskaičiuotą 4,17 tūkst. eurų gautinų sumų nuvertėjimo. 2016 m. ši suma buvo 4,11 tūkst. eurų. Nuvertėjimo sumos – tai savivaldybės vaikų lopšelių–darželių nuvertintos gautinos už suteiktas paslaugas sumos, kurių nėra tikimybės atgauti ir kurias dar nėra pagrindo iškelti į užbalansines sąskaitas. (Vaikų lopšelis-darželis „Pasaka“ – 2,6 tūkst. eurų, vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“ – 1,0 tūkst. eurų ir kitos įstaigos).

6 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės administracija nesivadovavo 17 VSAFAS:

95.1. per vienus metus gautinų sumų įsigijimo savikainą, nuvertėjimą ir balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir atskirai nurodyti tą pačią informaciją apie gautinas sumas iš viešojo sektoriaus subjektų ir kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų naudodamas formą, nustatytą šio standarto 7 priede; Aiškinamojo rašto 12 priede nėra nurodyta "Per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje", nuvertėjimas. Gautinų sumų nuvertėjimas 38 200,94 Eur yra išminusuotas iš gautinos sumos už parduotą ilgalaikį turtą eilutės. Ši nuvertėjimo sąskaita metų pabaigoje ir užsidaro su gautinomis sumomis.

95.2. gautinų sumų, kurių nuvertėjimas pripažintas, nuvertėjimo pripažinimo priežastis; Aiškinamajame rašte nėra nurodyta nuvertėjimo pripažinimo priežasties.

Marijampolės savivaldybės administracijos FBA pateikti per vienus metus gautinų sumų likutis sutampa su DK likučiais.

1.3.5. Įsipareigojimai

Iš visų savivaldybės įsipareigojimų (21 731,44 tūkst. Eur) 37,5 proc. sudaro finansiniai skoliniai įsipareigojimai: paskolos (8 158,6 tūkst. Eur), kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (89,79 tūkst. Eur) ir ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis – 23,92 tūkst. Eur (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 29 d. nutarimą Nr. 903 „Dėl Lietuvos Respublikos asmenų, kuriems už darbą apmokama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalies grąžinimo įstatymo įgyvendinimo“ priskaičiuota grąžintinų lėšų suma), ilgalaikiai atidėjiniai (10,08 tūkst. Eur).

Palyginus Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) atvaizduotas sumas su KFAR pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis FBA E "Įsipareigojimai" E.I "Ilgalaikiai įsipareigojimai" ir E.II "Trumpalaikiai įsipareigojimai" nustatyta, kad ataskaitose parodyta tokie įsipareigojimai: E.I .1 "Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai" - 6 839,68 tūkst.Eur., E.II.2 "Ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis" - 1 342,84 tūkst. Eur, II.7 "Mokėtinų socialinės išmokos" - 169,1 tūkst. Eur, E.II.9 tiekėjams mokėtinų sumos – 10 038,3 tūkst.Eur.E.II.11 "Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai" - 31,3 tūkst. Eur. Viso 18 421,2 tūkst. Eur, kurie parodyti ir formoje Nr. 4 (Skirtumas tarp įsipareigojimų atvaizduotų KFAR FBA (21 731,44 tūkst.Eur) ir Mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) parodytų (18 397,3 tūkst.Eur) yra 3 334,14 tūkst. Eur. Skirtumą sudaro sukauptos mokėtinų sumos, įsiskolinimai teikėjams iš nebiudžetinių lėšų, VŠĮ įsipareigojimai, savivaldybės administracijos šalpos išmokų, išmokų vaikams kreditinis įsiskolinimas ir kt.

1.3.6. Pažeidimai nustatyti viešojo sektoriaus subjektuose

Viešojo sektoriaus subjektai tvarkydami apskaitą ir sudarydami finansinių ataskaitų rinkinį turi vadovautis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau VSAFAS) ir įstaigos vadovo parinkta apskaitos politika, siekiant, kad finansinės ataskaitos atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Peržiūrėjus apskaitos politikoje pateiktus galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalius nurodymus, reikalingus tvarkant buhalterinę apskaitą pagal kaupimo principą, nustatyti šie trūkumai:

- nesilaikant 1 – ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“ reikalavimo³⁹ aiškinamajame rašte nenustatytas reikšmingumo kriterijus (esminės klaidos) absoliutus arba santykinis dydis reikalingas vertinant, kokia apskaitos klaida laikoma reikšminga (esmė)
- Aiškinamajame rašte prie 2016m. finansinių ataskaitų, nepateikta informacija apie valiutos, kuria sudaromos finansinės ataskaitos, pakeitimo faktas kaip reikalauja 28– asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Euro įvedimas“ 21 ir 22 punktai.
- audito metu peržiūrėjus darželio – lopšelio „Nykštukas“ aiškinamojo rašto (2016-12-31) turinį bei sudėtį nerasta tikslios informacijos apie turto pergrupavimą iš nebaigtos statybos į grupę infrastruktūros ir kiti statiniai 18,0 tūkst. Eur.

Atlikus Marijampolės moksleivių kūrybos centro auditą, nustatyta šie neatitikimai:

- *Veiklos rezultatų ataskaitoje* (toliau –VRA) nurodytus likučius paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai (2016-12-31) negalėjome sulygtinti su apskaitos registru Didžioji knyga, kadangi Didžiojoje knygoje nevedama 7 klasė „Pajamos“ ir 8 klasės „Sąnaudos“ subsąskaitos. Tokiu būdu įstaiga nesilaikė 3-iojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Veiklos rezultatų ataskaita“ nuostatų.

- *Grynojo turto pokyčių ataskaitoje* nurodytas likutis paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai (2016-12-31) FBA ir VRA likučiai sutinka, tačiau nevedama 3 klasės „Grynasis turtas“, 7 klasės „Pajamos“ ir 8 klasės „Sąnaudos“ apskaita, ir Didžioje knygoje nėra nurodyta šių sąskaitų likučiai, todėl negalime pasisakyti apie sudarytos *Grynojo turto pokyčių ataskaitos teisingumą*.

II DALIS. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTOJO BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys – visos Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, rengdamas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, remiasi asignavimų valdytojų jai pateiktų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenimis ir į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenimis – Savivaldybės išdo ir mokesčių fondų ataskaitomis.

Finansinių (teisėtumo) auditų metu patikrinome 6 savivaldybės biudžetinių įstaigų, kurių vadovai yra asignavimų valdytojai, parengtus ir Finansų skyriui bei Kontrolės ir audito tarnybai pateiktus 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Audito išvadose dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškėme visas besąlygines nuomones (žr. 1 priedas).

Atlikome pagrindines audito procedūras Finansų skyriuje, kuris atsakingas už šio rinkinio parengimą, analizavome VMI mokesčių fondo parengtos Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos

³⁹ 1 – ojo VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“ (patvirtintas finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388) 39 p.

bei nepriemokų pažymos, ataskaitų (forma S1, S2, S3) duomenis, Savivaldybės administracijos ir kitų VSS pateiktų ataskaitų formų (S4, S5, S6, S7) duomenis.

Atlikę Marijampolės savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos rinkinio audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

1. BIUDŽETO PLANAVIMAS, TVIRTINIMAS IR TIKSLINIMAS

Savivaldybės biudžetas (savivaldybės metinis finansinis planas) rengiamas, vadovaujantis patvirtintu savivaldybės strateginiu veiklos planu, taip pat atsižvelgiant į kitus patvirtintus savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, asignavimus planuojant savivaldybės strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti ir planuojamiems rezultatams pasiekti ir paskirstant juos asignavimų valdytojams⁴⁰

Vietos savivaldos įstatymas⁴¹ nustato, kad Savivaldybėje turi būti sukurta ir veikti planavimo sistema, kurią sudaro teritorijų, strateginis ir finansinis planavimas. Savivaldybėje turi būti rengiami šie savivaldybės strateginio planavimo dokumentai: savivaldybės strateginis plėtros planas, atskirų savivaldybės ūkio šakų (sektorių) plėtros programos⁴² ir savivaldybės strateginis veiklos planas⁴³.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtinto Strateginio planavimo metodiką⁴⁴, pagal kurią kasmetinis biudžeto planavimo procesas prasideda prioritetų nustatymu. Programos rengiamos strateginiams tikslams įgyvendinti⁴⁵.

Savivaldybės strateginio veiklos plano projektas yra savivaldybės biudžeto projekto pagrindas. Savivaldybės biudžeto projekte numatyti asignavimai savivaldybės strateginio veiklos plano programoms įgyvendinti turi atitikti asignavimus, numatytus savivaldybės strateginiame veiklos plane⁴⁶.

Vadovaujantis patvirtintu savivaldybės strateginiu veiklos planu, parengiami metiniai veiklos planai⁴⁷.

Savivaldybės administracijos direktorius patvirtino⁴⁸ Marijampolės savivaldybės trejų metų strateginio veiklos plano rengimo formas ir programos įgyvendinimo ataskaitos formas. Marijampolės

⁴⁰ Vietos savivaldos įstatymo 10(4) straipsnis

⁴¹ Trečiasis (1) skirsnis „Planavimas ir planai savivaldybėje“.

⁴² Savivaldybės strateginis plėtros planas ir savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programos yra ilgesnio laikotarpio (daugiau kaip 3 metų) planavimo dokumentai.

⁴³ Savivaldybės strateginis veiklos planas, kuris rengiamas 3 metų laikotarpiui (kiekvienais metais jį tikslinant), detalizuoja savivaldybės strateginio plėtros plano ir savivaldybės atskirų ūkio šakų (sektorių) plėtros programų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą ir sudaromas atsižvelgiant į planuojamus savivaldybės finansinius ir žmogiškuosius išteklius. Savivaldybės administracijos, seniūnijos, savivaldybės biudžetinės įstaigos metiniai veiklos planai yra savivaldybės strateginio veiklos plano programų ar jų dalies (tikslų ar uždavinių, atskirų priemonių), už kurias atsakinga Savivaldybės administracija, seniūnija, savivaldybės biudžetinė įstaiga, įgyvendinimą detalizuojantys dokumentai, kurie rengiami atsižvelgiant į savivaldybės biudžete numatomus joms skirti asignavimus. Šiuose planuose nurodomi konkretūs savivaldybės administracijos (jos struktūrinių padalinių), seniūnijos, savivaldybės biudžetinės įstaigos darbai (veiksmai) ir (ar) projektai, kurie numatomi atlikti tais metais, darbams (veiksmams) ir (ar) projektams planuojami skirti asignavimai ir rezultatų, kuriuos šios įstaigos ar jų padaliniai turi pasiekti, vertinimo kriterijai (ir jų reikšmės).

⁴⁴ Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1435 „Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“.

⁴⁵ Programa – strateginio veiklos plano dalis, kurioje turi būti nustatyti programos tikslai, uždaviniai, priemonės (projektai), vertinimo kriterijai ir numatomi asignavimai. Programos tikslai turi būti aiškūs ir nustatyti rezultatą, kurį norima pasiekti per tam tikrą laikotarpį.

⁴⁶ Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų 29 punktas.

⁴⁷ Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų, 50 ir 51 punktai.

⁴⁸ Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 18 d. įsakymas Nr.DV-1438

savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo⁴⁹ 16 punktu nustatyta, kad Savivaldybės administracija kas 2-3 metai rengia ir teikia Savivaldybės tarybai išklausti bei patvirtinti Savivaldybės plėtros strateginio plano įgyvendinimo ataskaitą.

2016 m. buvo vykdoma Marijampolės savivaldybės tarybos 2016-01-25 sprendimu Nr. 1-3 patvirtinto Marijampolės savivaldybės 2016–2018 metų strateginio veiklos plano 11 programų. Marijampolės savivaldybės strateginio veiklos plano programų vykdymo apibendrinimas rengiamas naudojant informaciją, gautą iš Finansų ir biudžeto departamento Finansų skyriaus, Buhalterijos skyriaus bei remiantis SVP programų koordinatorių pateiktomis programų 2016 m. įgyvendinimo ataskaitomis. Galutinę ataskaitą apie Strateginio veiklos plano programų vykdymą parengia Strateginio planavimo skyriaus darbuotojai.

7 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės 2016 metų biudžetas patvirtintas pagal Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimus.

Biudžeto sandaros įstatyme⁵⁰ numatyta, kad savivaldybių biudžetai turi būti patvirtinti per du mėnesius nuo valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo. Savivaldybės biudžetas tvirtinamas tarybos sprendimu, kuriame nurodoma bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ir Savivaldybės administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skirti išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti.

8 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės taryba, vadovaudamasi Vietos savivaldos ir Biudžeto sandaros įstatymais, 2016 m. vasario 22 d. patvirtino 2016 metų biudžetą – 41 263,7 tūkst. Eur. Biudžetas patvirtintas per du mėnesius nuo Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo patvirtinimo.

Savivaldybės tarybos sprendimais 2016 metų Savivaldybės biudžetas buvo tikslintas šešis kartus⁵¹ ir padidintas 24 229,3 tūkst. Eur (dotacijų planas padidintas 21 412 tūkst. Eur ir biudžeto pajamų planas 2 817,3 tūkst. Eur). Patikslintas 2016 metų Savivaldybės biudžetas – 65 493,0 tūkst. Eur pajamos (iš jų 22 090 tūkst. eurų savivaldybei 2016 metams prognozuojamų pajamų finansinį rodiklį) ir 1 030 tūkst. Eur 2015 metų biudžeto lėšos.

2016 metų biudžetas sudarytas programiniu principu, asignavimai skirti 11-ai Tarybos patvirtintų programų⁵² vykdyti (1 schema). 2016 metais Savivaldybės sprendimai dėl strateginės veiklos biudžeto programų skaičiaus ir savivaldybės biudžeto vykdomų programų yra tarpusavyje suderinti, nes juose nurodomas vykdomų programų skaičius sutampa.

Savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos (forma Nr.1-sav.) duomenimis, patikslintas 2016 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 100,2 %. Į biudžetą gauta daugiau nei planuota 133,0 tūkst. Eur

⁴⁹ Marijampolės savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 30 d. sprendimas Nr. 1-124

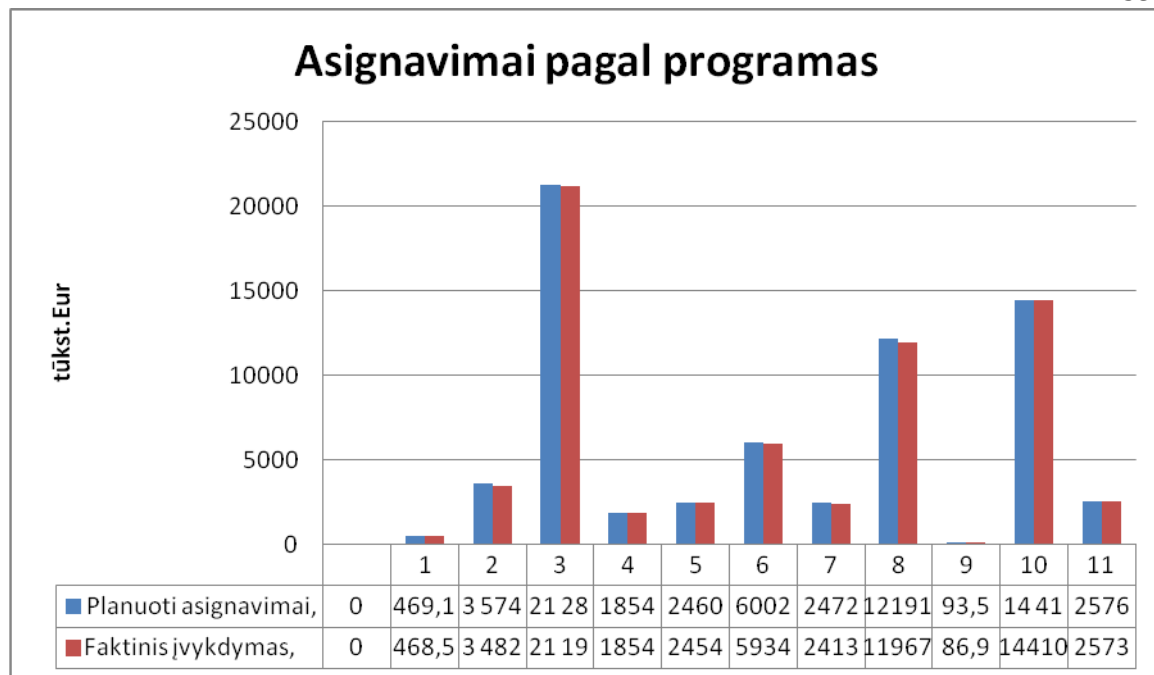
⁵⁰ Biudžeto sandaros įstatymo 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 26 straipsnio 4 ir 5 dalys.

⁵¹ Marijampolės savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 29 d. sprendimas Nr.1-109, 2016 m. gegužės 2 d. sprendimas Nr.1-142, 2016 m. gegužės 30 d. sprendimas Nr.1-170, 2016 m. rugsėjo 26 d. sprendimas Nr.1-243, 2016 m. lapkričio 28 d. sprendimas Nr.1-281, 2016 m. gruodžio 29 d. sprendimas Nr.1-319,

⁵² Sveikatos apsaugos programa (Nr.01), Socialinių paslaugų ir kitos paramos teikimo programa (Nr.02), Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimo programa (Nr.03), Turizmo, sporto bei jaunimo iniciatyvų plėtojimo programa (Nr.04), Kultūros veiklos ir plėtros programa (Nr.05), Savivaldybės valdymo kokybės tobulinimo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa (Nr.06), Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa (Nr.07), Investicijų į savivaldybės ūkį ir verslo skatinimo programa (Nr.08), Žemės ūkio ir kaimo plėtros programa (Nr.09), Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa (Nr.10), Aplinkos apsaugos programa (Nr.11).

pajamų. Biudžeto išlaidų ir išmokų patikslintas planas įvykdytas 99,2 %, panaudota 555,5 tūkst. Eur mažiau nei planuota asignavimų Savivaldybės programoms vykdyti.

1 schema

Savivaldybės biudžeto pajamos (įplaukos) bei išlaidos (išmokos) per 2012-2013 metais turėjo tendenciją mažėti, nuo 2014 metų pradėjo tendencingai didėti. Duomenys apie pajamų ir išlaidų dinamiką pateikti (1 Lentelėje).

1 Lentelė

Metai	Biudžeto pajamos- įplaukos (Planuojamos) Tūkst. Eur	Biudžeto pajamos- įplaukos (Įvykdytos) Tūkst. Eur	Pajamų plano įvykdymas ir įvykdymo %	Biudžeto išlaidos ir išmokos (patikslintas Planas) Tūkst.. Eur	Biudžeto išlaidos ir išmokos (Įvykdymas -Kasinės) Tūkst.. Eur	Išlaidų plano įvykdymas ir įvykdymo %
1	2	3	4	5	6	7
2012	40 884,1	41 027,9	+143,9 100,35	40 884,1	40 525,5	-358,7 99,1
2013	38 574,0	39 046,8	+ 472,8 101,23	39 220,4	38 991,5	-228,9 99,4
2014	39 987,4	40 697,6	+710,3 101,7	40 689,1	40 967,7	+278,6 100,7
2015	48 383,3	48.681	+297,7 100,6	48 383,3	47 650,9	-732,4 98,5
2016	67 390,3	67 523,3	+133,0 100,2	67 390,3	66 634,8	-555,5 99,2

9 pastebėjimas. Vertinant 2016 m. savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis nustatyta, kad 2016 metais biudžeto pajamų planas padidėjo, šio plano įvykdymo rodikliai pagerėjo ir yra geresni nei 2015 metų rodikliai, analogiškai biudžeto išlaidų planas padidėjo, jo įvykdymo rodikliai taip pat pagerėjo.

2 SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMOS

Apribojimas. Savivaldybės biudžeto pajamų auditas atliktas remiantis tik Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktais mokesčių ir kitų įmokų į Savivaldybės biudžetą apyskaitų duomenimis.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba neatlieka pilno pajamų audito, nes įstatymais nėra suteikta kompetencija patikrinti Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų teisingumą.

Savivaldybės biudžeto pajamas sudaro surinkti mokesčiai, dotacijos gautos iš valstybės biudžeto, pajamos gautos iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo ir kitos pajamos, kurių didžiausią dalį sudaro nuomos mokestis už valstybinę žemę ir biudžetinių įstaigų įmokos už teikiamas paslaugas bei patalpų nuomą.

2 lentelė

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	Patikslin tas planas, tūkst. EUR	Įvykdyta per 2016 m. , tūkst. EUR	Plano įvykdymas	
				Suma tūkst. EUR	Įvykdymo %
1	2	3	4	5	6,00
1.	Mokesčiai:	24934,9	24808,2	-126,7	99,49
1.1.	Pajamų ir pelno mokesčiai (GPM)	21699	21510,6	-188,4	99,13
1.2.	Turto mokestis	2026	2076,9	50,9	102,51
1.2.1.	Žemės mokestis	432	455,7	23,7	105,49
1.2.2.	Paveldimo turto mokestis	20	24,9	4,9	124,50
1.2.3.	Nekilnojamojo turto	1574	1596,3	22,3	101,42
1.3.	Prekių ir paslaugų	1209,9	1220,7	10,8	100,89
1.3.1.	Mokesčiai už aplinkos teršimą	99,9	99,9	0	100,00
1.3.1.	Rinkliavos	1109,8	1120,8	11	100,99
2.	Dotacijos	37997,3	37894,7	-102,6	99,73
3.	Kitos pajamos	2371,3	2292,5	-78,8	96,68
3.1.	Turto pajamos	813,9	825	11,1	101,36
3.2.	Pajamos už prekes ir paslaugas	1470,4	1364,6	-105,8	92,80
3.3.	Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	53	68,9	15,9	130,00
3.4.	Kitos neišvardintos pajamos	34	34	0	100,00
4.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	189,7	187,2	-2,5	98,68
Visi mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai		65493,2	65182,6	-310,6	99,53
Finansinių įsipareigojimų prisiėmimo pajamos (skolinimosi)		867,3	1310,7	443,4	151,12
Metų pradžios likutis		1030	1030	0	100,00
Iš viso įplaukų		67390,5	67523,3	132,8	100,20

Pateiktoje 2016 m. biudžeto pajamų įvykdymo lentelėje matyti, kad didžiausią pajamų dalį sudaro gyventojų pajamų mokestis.

2016 m. paskaičiuota 1000 valstybinės žemės nuomos mokesčio deklaracijų fiziniams asmenims ir 418 deklaracijų juridiniams asmenims. Pagal patikslintą 2016 m. valstybinės žemės nuomos mokesčio planą planuota surinkti 552,0 tūkst. Eur, surinkta 559,9 tūkst. Eur. Valstybinės žemės nuomos mokesčio surinkimo planas įvykdytas 101,4 proc.

2016 m. dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio nesumokėjimo išsiųsta 152 įspėjimai fiziniams ir juridiniams asmenims.

Daugiausia valstybinio žemės nuomos mokesčio įsiskolinę yra: UAB „Transrimpa“, Ž. Kyno individuali įmonė, UAB „Arvi cukrus“.

2016 m. iš valstybės biudžeto gauta 37 894,7 tūkst. Eur specialių tikslinių dotacijų, iš kurių: didžiausia dalis skirta švietimo įstaigoms, t. y. mokinio krepšelio lėšos, kurios sudarė 11 688,7 tūkst. Eur; valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti gauta 2 413,2 tūkst. Eur; valstybės investicijų programoje numatytoms kapitalo investicijoms finansuoti gauta 215,9 tūkst. Eur (Liudvinavo K. Borutos vidurinės mokyklos pastato kapitaliniam remontui – 116 tūkst. Eur ir Sporto centro „Sūduva“ remontui – 99,9 tūkst. Eur). Taip pat gauta švietimo įstaigų modernizavimo programai 78 tūkst. Eur (vaikų lopšelio-darželio „Rūta“ remontui), iš apskrities perduotoms įstaigoms (Lietuvos Prezidento K. Griniaus memorialiniam muziejui) išlaikyti gauta 47 tūkst. Eur, iš Kelių priežiūros ir plėtros programos gauta 11 497,3 tūkst. Eur, Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų projektams vykdyti gauta 11 210,5 tūkst. Eur ir mokinių neformaliajam švietimui finansuoti gauta 140,4 tūkst. Eur. Bendrosios dotacijos kompensacijos gauta 135 tūkst. Eur, kita tikslinė dotacija – 468,7 tūkst. Eur.

Savivaldybė 2016 metais nepanaudotas specialiosios tikslinės dotacijos lėšas grąžino ministerijoms ir kitoms valstybės institucijoms.

10 pastebėjimas. Marijampolės savivaldybės 2016 metų biudžeto pajamų planas įgyvendintas 100,2 proc. 2016 metais Savivaldybės biudžeto sąskaita buvo suteikta mokesčių lengvatų 183,1 tūkst. Eur.

3. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS

Savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis 2016 metais Savivaldybės administracija programoms vykdyti panaudojo 66 834,8 (99,2%) patvirtintų biudžeto asignavimų, arba 555,5 tūkst. Eur **mažiau** nei buvo planuota (su patikslinimais). Palyginimui – 2012 metais panaudota 139 926,3 tūkst. Lt (40 525,5 tūkst. Eur), 2013 metais panaudota 134 629,9 tūkst. Lt (38 991,5 tūkst. Eur), 2014 metais - 141 453,3 tūkst. Lt (40 967,7 tūkst. Eur), 2015 m. - 47 650,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės biudžeto asignavimai patvirtinti 11-kai programų vykdyti.

Biudžeto asignavimų dinamika 2016 metais pateikta 2 priede, o asignavimų valdytojams skirtų Savivaldybės biudžeto asignavimų savarankiškomis funkcijoms vykdyti dinamika 2016 metais pateikta 3 priede.

Vertinant asignavimų panaudojimą pagal vykdomas programas, nustatyta:

- 2016 metais planuotų biudžeto asignavimų panaudojimas yra mažesnis už patikslintą planą devyniose iš vienuolikos vykdomų programų (3 lentelė).

3 lentelė

Programos kodas	Programos pavadinimas	Patikslintas 2016m. planas, tūkst. EUR	Įvykdyta per 2016 m. tūkst. EUR	Plano įvykdymas	
				Suma tūkst. EUR	Įvykdymo %
1	2	3	4,0	5,0	6,0
1.	<i>Sveikatos apsaugos programa</i>	469,1	468,5	-0,6	99,9
2.	<i>Socialinių paslaugų ir kitos paramos teikimo programa</i>	3 574,90	3 482,30	-92,6	97,4
3.	<i>Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimo programa</i>	21 280,00	21 191,90	-88,1	99,6
4.	<i>Turizmo, sporto bei jaunimo</i>	1854,4	1854	-0,4	100,0

	<i>iniciatyvų plėtojimo programa</i>				
5.	<i>Kultūros veiklos ir plėtros programa</i>	2459,5	2453,6	-5,9	99,8
6.	<i>Savivaldybės valdymo kokybės tobulinimo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa</i>	6001,6	5934,1	-67,5	98,9
7.	<i>Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa</i>	2472,4	2413,2	-59,2	97,6
8.	<i>Investicijų į savivaldybės ūkį ir verslo skatinimo programa</i>	12190,9	11967,2	-223,7	98,2
9.	<i>Žemės ūkio ir kaimo plėtros programa</i>	93,5	86,9	-6,6	92,9
10.	<i>Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros bei objektų priežiūros ir plėtros programa</i>	14 417,80	14409,7	-8,1	99,9
11.	<i>Aplinkos apsaugos programa</i>	2576,2	2573,4	-2,8	99,9
	<i>Iš viso išlaidų</i>	67390,3	66834,8	-555,5	99,2

Vertinant asignavimų panaudojimą pagal vykdomas funkcijas, nustatyta, kad 2016 metais planuotų biudžeto asignavimų panaudojimas yra mažesnis pagal visus valstybės funkcinės klasifikacijos kodus (4 lentelė)

4 lentelė

<i>Funkcinės klasifikacijos kodas</i>	<i>Išlaidų pavadinimas pagal funkcinę klasifikaciją</i>	<i>Patikslintas planas, tūkst. EUR</i>	<i>Įvykdyta per 2016 m. tūkst. EUR</i>	<i>Plano įvykdymas</i>	
				<i>Suma tūkst. EUR</i>	<i>Įvykdymo %</i>
1	2	3	4	5	6
01.	<i>Bendros valstybės paslaugos</i>	2975,9	2934,8	-41,1	98,6
02.	<i>Gynyba</i>	36,8	34,2	-2,6	92,9
03.	<i>Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga</i>	407,4	407,4	0	100,0
04.	<i>Ekonomika</i>	24342,5	24097	-245,5	99,0
05.	<i>Aplinkos apsauga</i>	2723,5	2720,4	-3,1	99,9
06.	<i>Būstas ir komunalinis ūkis</i>	2752,5	2748,7	-3,8	99,9
07.	<i>Sveikatos apsauga</i>	694,9	694,3	-0,6	99,9
08.	<i>Poilsis, kultūra ir religija</i>	4677,5	4660,9	-16,6	99,6
09.	<i>Švietimas</i>	21620,1	21529,5	-90,6	99,6
10.	<i>Socialinės apsauga</i>	5085,1	4935,1	-150	97,1
	<i>Iš viso išlaidų</i>	65316,2	64762,3	-553,9	99,2
	<i>Finansinio įsipareigojimų vykdymas</i>	2074,1	2072,5	-1,6	99,9
	<i>Iš viso</i>	67390,3	66834,8	-555,5	99,2

11 pastebėjimas. Planuotų asignavimų nepanaudojimas pagal programas ir funkcijas parodo išlaidų planavimo trūkumus. Aiškinamajame rašte prie Marijampolės savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos už 2016 metus asignavimų nepanaudojimo pagal programas ir pagal funkcijas analizė neatlikta, todėl negalima galutinai įvertinti išlaidų planavimo rezultatyvumo. Savivaldybės

administracijos programoms vykdyti 2016 metais panaudota 99,2 % patvirtintų biudžeto asignavimų arba 555,5 tūkst. Eur mažiau nei buvo planuota (su patikslinimais).

Didžiausia lėšų dalis skirta ekonomikai – 24 097 tūkst. Eur (*Kelių priežiūros ir plėtros programos* lėšos – 1 197,3 tūkst. Eur ir Europos Sąjungos lėšos – 11 194,2 tūkst. Eur) vykdomiems projektams, švietimui – 21 529,5 tūkst. Eur; lėšos socialinei apsaugai – 4 935,1 tūkst. Eur; bendroms valstybės paslaugoms – 2 934,8 tūkst. Eur.

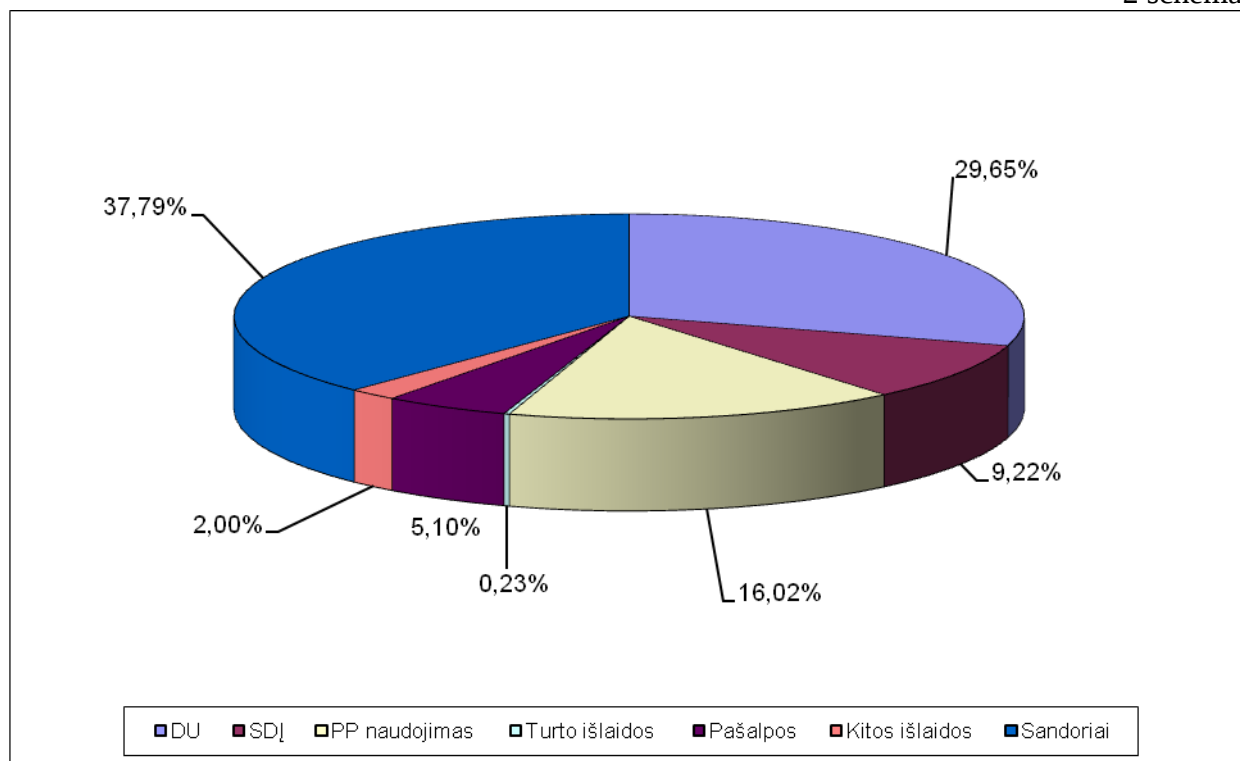
Vaikų ir paauglių užimtumui plėtoti iš biudžeto išlaikomos 5 papildomo ugdymo įstaigos, kultūros veiklos plėtrai ir jos vaidmens bendruomenės gyvenime stiprinimui iš biudžeto išlaikomos 5 įstaigos. Kiekvieną ketvirtį, atsižvelgiant į įstaigų raštus, tikslinti šių įstaigų biudžeto asignavimai pagal ekonominę klasifikaciją.

Iš Marijampolės savivaldybės biudžeto 2016 m. išmokėta kompensacijų mažas pajamas gaunančioms šeimoms (už patalpų šildymą, už karštą vandenį, už šaltą vandenį) – 490 tūkst. Eur (2015 m. – 449,5 tūkst. Eur)

Už lengvatinį keleivių vežimą išmokėta iš viso 470 tūkst. Eur (2015 m. – 330,5 tūkst. Eur).

Vertinant asignavimų panaudojimą pagal ekonominę klasifikaciją, nustatyta, kad iš visų 2016 metais patirtų 66 834,8 tūkst. Eur išlaidų daugiausia išlaidų – 24 473,2 tūkst. Eur, arba 37,79% skirta materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas, darbo užmokestis – 19 200,0 tūkst. Eur arba 29,6 %, prekių ir paslaugų naudojimas – 10 377,6 tūkst. Eur, arba 16,0 %. Savivaldybės biudžeto išlaidų įvykdymo struktūra pagal ekonominę klasifikaciją pateikta 2 schemeje.

2 schema

Savivaldybės administracijos apskaitos sistemoje duomenys apie biudžeto asignavimų panaudojimą grupuojami pagal finansavimo šaltinius, pagal valstybės funkcinę klasifikaciją, pagal asignavimų valdytojus, pagal programas ir jų priemones.

Asignavimų valdytojai 2016 m. įsisavino 99,2 proc. skirtų asignavimų. Darbo užmokesčiui skirti asignavimai panaudoti 99,6 proc. Turtui įsigyti (sukurti) skirti asignavimai panaudoti 98,9 proc.

4. Marijampolės savivaldybės įsi mn,**imai**

Marijampolės savivaldybės ir administracijos biudžeto lėšų kreditinio įsiskolinimo 2014-01-01- 2016-01-01 kitimas ir struktūra atvaizduoti 5 lentelėje.

5 lentelė (tūkst. Eur)

<i>Išlaidų pavadinimas</i>	<i>2014.01.01</i>	<i>2015.01.01</i>	<i>2016.01.01</i>	<i>2017.01.01</i>	<i>Iš jų:</i>	
					<i>Savivaldybės administracija</i>	<i>Proc.</i>
<i>Darbo užmokestis</i>	153,21	44,66	28,2	22,41	13,5	47,9
<i>Iš jų: gyventojų pajamų mokestis</i>	3,62	5,73	7			0,0
<i>Socialinio draudimo įmokos</i>	140,52	33,02	52,9	8,87	4,17	7,9
<i>Mityba</i>	13,93	10,63	7,8	9,44		0,0
<i>Medikamentai</i>	0,20	0,00	0,4			0,0
<i>Ryšių paslaugos</i>	6,31	1,88	5,1	1,72	0,59	11,6
<i>Transporto išlaikymas</i>	9,91	4,72	4,9	5,2	3,82	78,00
<i>Spaudiniai</i>	0,03	0,00	0,2			0,0
<i>Kitos prekės</i>	12,14	7,53	3,2	3,89	1,86	58,1
<i>Komandiruotės</i>	1,56	1,07				
<i>Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis</i>	408,89	115,21	2,3	224,66	224,66	100
<i>Komunalinės paslaugos</i>	358,09	143,74	118,4	41,93	11,13	9,4
<i>Ilgalaikio turto nuoma</i>	14,28	0,00				
<i>Ilgalaikio turto remontas</i>	0,14	0,00				
<i>Kvalifikacijos kėlimas</i>	0,09	0,00	0,3			
<i>Kitos paslaugos</i>	283,28	240,41	242,8	163,16	161,7	99,1
<i>Socialinės išmokos(pašalpos)</i>	312,01	122,48	72,6	258,05	257,74	99,9
<i>Pastatai ir statiniai</i>	415,66	187,70	1429,1	9457,01	9457,01	100,0
<i>Mašinos ir įrengimai</i>	34,61	30,12	35,7	21,73	21,73	100,0
<i>Kitas ilgalaikis materialusis turtas</i>	1,39	0,00				
<i>Nematerialiojo turto kūrimas ir įsigijimas</i>	3,39	21,90		20,68	20,68	100,0
<i>Paskolų grąžinimas</i>	8682,20	8836,86	8920,3	8158,56	8158,56	100,0
<i>Iš viso:</i>	10711,31	9775,31	10924,2	18397,31	18337,15	99,7

Per paskutiniuosius metus kasmet buvo gaunamos iš kredito įstaigų vis didesnės ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti bei skoloms dengti, 2016 metais paskolų likutis sumažėjo, tačiau išaugo kiti įsiskolinimai. Marijampolės savivaldybės skolos augimas buvo susijęs su ilgalaikių investicinių projektų vykdymu. Bendroje Savivaldybės įsiskolinimų struktūroje atkreiptinas dėmesys,

kad Marijampolės savivaldybės pradelstos mokėtinos sumos nuo 2015 metų nesumažėja, bet didėja, 2016 m. padidėjo 4 123,6 tūkst. Eur, 2015 m. - 401,7 tūkst. Eur.

12 pastebėjimas. Mokėtinų sumų likutis 2016 m. padidėjo 8 046,7 tūkst. Eur. Didžiausią įtaką tam turėjo: Marijampolės savivaldybei 2016 metams Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. kovo 15 d. įsakymu Nr.3-82 (1.5E) buvo skirta 2 786,0 tūkst. Eur tikslinių lėšų dviejų lygių sankryžos su geležinkeliu P. Armino g. (sankirta su geležinkeliu) rekonstravimo darbams apmokėti. 2016 m. atlikta darbų už 10 616,9 tūkst. Eur, apmokėta 2 786 tūkst. Eur, neapmokėta – 7 830,9 tūkst. Eur.

Debetinis Savivaldybės įsiskolinimas 2016-12-31 – 133,9 tūkst. Eur. 2016-12-31 palyginus su 2015-12-31 Savivaldybės debetinės skolos padidėjo 38,6 tūkst. Eur.

4.1. Savivaldybės vardu paimitos paskolos, suteiktos garantijos ir jų naudojimas

Savivaldybės 2015-12-31 negrąžintų paskolų likutis – **8 920,3** tūkst. Eur,
Savivaldybės 2016-12-31 negrąžintų paskolų likutis - **8 158,6** tūkst. Eur, iš jų⁵³:

➤ vidaus paskolos savivaldybės vardu 8 158,6 tūkst. Eur (ilgalaikės paskolos), iš jų 5 625,9 tūkst. Eur prjetams finansuojamiems iš ES lėšų;

➤ per 2016 metus negrąžintų ilgalaikių paskolų likutis sumažėjo 731,7 tūkst. Eur.

Per 2016 m. Marijampolės savivaldybė gavo paskolų už 1 310,7 tūkst. Eur, grąžinta 2 072,4 tūkst. Eur banko paskolų, iš jų savivaldybės vardu – 1 367,0 tūkst. Eur (ilgalaikės), valstybės perskolintų paskolų grąžinta – 705,4 tūkst. Eur, ir sumokėta palūkanų 138,20 tūkst. Eur.

Prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas ir laidavimo dokumentus dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių paskolų – 0,0 tūkst. Eur.

Savivaldybės 2016-12-31 negrąžintos paskolos

6 lentelė (tūkst. Eur)

Bankas	Paskolos sutarties data ir numeris	Paskolos paskirtis (panaudojimo)	Metinė palūkanų norma	Kredito suma, tūkst. eurų	Kredito likutis 2016-12-31 tūkst. eurų
AB SEB bankas	2011-09-08 Nr.1841112020103-C2/As-850	Investicijoms, mažinančioms neigiamas transporto eismo pasekmes	1,45	1158,48	0
AB SEB bankas	2014-07-24 Nr. 1/841312020046-97/As-979	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,657	868,90	823,60
Šiaulių bankas	2015-06-25 Nr. KS-2015-95221-18/As-1106	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,013	1000,00	1000,00
Danske bankas	2015-06-29 Nr. 201506-0025/As-1112	sutarčių su FM data, numeriai ir sumos 2011-01-20 Nr. 697/As-17 386,5 tūkst. Eur ; 2009-11-30 Nr. 588/As-1026 318,9 tūkst. Eur ; 2011-07-14 Nr. 714/As-685 - 240,6 tūkst. Eur ; 2012-03-01 Nr. 764/As-236 - 773,5 tūkst. eurų	1,17	1719,50	1719,50

⁵³ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2016-12-31 suvestinė (Forma Nr. 3-sav.).

Danske bankas	2015-10-21 Nr. KS201510-0036/As-1951	Investiciniams projektams kofinansuoti	0,98	410,00	410,00
AB SEB bankas	2016-08-01 Nr. 0341612026934-97/As-1633	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,08	920,00	341,10
AB SEB bankas	2012-06-25 Nr. 1841212020056-B5/As-756	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,273	1158,50	796,50
AB SEB bankas	2013-05-28 Nr. 1841312020045-97/As-575	Investiciniams projektams kofinansuoti	1,54	1448,10	1149,50
DnB NORD bankas	2010-08-20 Nr. 0800-2010-27/As-759	Skoloms padengti	1,51	521,00	145,90
DnB NORD bankas	2010-08-20 Nr. 0800-2010-28/As-760	Investicijoms, įgyvendinant priemones, mažinančias neigiamas transporto eismo pasekmes	1,51	1158,50	324,40
DnB NORD bankas	2011-06-10 Nr. K-0800-2011-35/As-500	Investiciniams projektams finansuoti bei ilgalaikio turto vertei padidinti	1,34	1148,10	1448,10
LR FM	2009-11-30 Nr.588/As-1026	Investiciniam projektui „Kompleksinis J.Basanavičiaus aikštės viešųjų erdvių sutvarkymas“	3,848	318,90	0,00
LR FM	2011-01-20 Nr. 697/As-17	Investiciniams projektams „Mar.lopš-darž „Vaivorykštė“ modernizavimas“, „Mar. Dumblo apdorojimo įrenginių statyba“.	3,848	386,53	0,00
				VISO	8158,60

Marijampolės savivaldybės paskolų likučiai tendencingai didėjo 2009-2014 metais. Kasmet buvo gaunamos iš kredito įstaigų vis didesnės ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti. Nuo 2015 m. pastebimas paskolų mažėjimas. Paskolų kitimas 2009 – 2016 metų pavaizduotas 7 lentelėje.

7 lentelė

Metai	Patvirtintos biudžeto pajamos (tūkst.Eur)	Bendra savivaldybės skola (tūkst. Eur)	Bendros savivaldybės skolos ir pajamų santykis (proc.)
2009	24736,19	6573,22	26,57
2010	22360,40	7154,83	32,00
2011	21613,47	8092,97	37,44
2012	19540,66	8340,30	42,68
2013	19138,15	8682,20	45,37
2014	22208,09	8836,86	39,79
2015	48249,40	8920,3	18,49
2016	67390,3	8158,6	12,11

Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyti skolinimosi limitai nebuvo viršyti.

13 pastebėjimas.

1. Savivaldybė laiku atsiskaito su kreditoriais - pradelstų įsiskolinimų bankams nei 2015-12-31, nei 2016-12-31 nenustatyta.

2. Savivaldybės finansiniai įsipareigojimai bankams mažėja, tačiau ženkliai padidėjo įsiskolinimas tiekėjams už atliktus darbus. Savivaldybė nesilaikė 2015 m. gruodžio 10 d. 2016 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XII-2161 11 straipnio 5 d. nuostatų, nes Savivaldybės 2017 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) yra didesnis už 2016 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

3. Vertinama, kad skola savivaldybėje valdoma netinkamai, nes ženkliai padidėjo 2016-12-31 esantis įsiskolinimas, ko pasekoje savivaldybė pažeidė 2016 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas.

5. Pastebėjimai dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų

Audito metu įvertinus 2016 metų pateiktus duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas, reikšmingų klaidų, turinčių įtakos metinėms Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitoms, nenustatyta.

5.1. Dėl Savivaldybės biudžeto pajamų ataskaitų duomenų

Atlikę Savivaldybės biudžeto pajamų audito procedūras reikšmingų klaidų nenustatėme.

5.2. Dėl Savivaldybės biudžeto išlaidų ataskaitų duomenų

Biudžeto sandaros įstatyme numatyta, kad biudžeto asignavimai apskaitomi pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją bei lėšų šaltinius. Audito metu išanalizavus dešimties Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitų duomenis pagal funkcinę klasifikaciją bei suvestinės (formos Nr.2) patikslintus ataskaitinio laikotarpio sąmatos duomenis ir kasines išlaidas nustatyta:

- patikslinta ataskaitinio laikotarpio suvestinė sąmata (planas) yra 67 390,3 tūkst. Eur. Tai sutampa su patvirtintai tarybos sprendimais ir administracijos direktoriaus įsakymais dėl biudžeto asignavimų skyrimo bei perskirstymo.

- išlaidų vykdymo planas įvykdytas 66 834,8 tūkst. Eur. Tai sudaro 99,25 proc. suvestinės sąmatos (plano). Kasinės išlaidos pagal išlaidų straipsnius sutampa su visais sąmatų duomenimis bei atitinka ekonominę asignavimų paskirtį pagal ekonominę klasifikaciją. Atlikę Savivaldybės biudžeto išlaidų audito procedūras, reikšmingų klaidų nenustatėme.

5.3. Dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamojo rašto

Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte nurodyti pagrindiniai Savivaldybės pajamų plano vykdymo (nevykdymo) rodikliai, Savivaldybės išlaidų sąmatų apibendrinti vykdymo (nevykdymo) rodikliai. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtintų Savivaldybės biudžeto vykdymo ir skolinių įsipareigojimų statistinių ataskaitų teikimo Finansų ministerijai

taisyklių⁵⁴ 6.1. punkto reikalavimus, reikšmingų pastebėjimų dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte pateiktos informacijos neturime, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad aiškinamajame rašte pasigendama detalesnės informacijos apie Savivaldybės išlaidų sąmatų vykdymą (nevykdymą), pvz., pagal programas, valstybės funkcijas, kuri yra aktuali Savivaldybės ataskaitų informacijos vartotojams.

5.4 Dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinės ataskaitos duomenų

Audito metu išanalizavus skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinės 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenis nustatyta, kad negrąžintų paskolų likutis per 2016 metus sumažėjo (731,7 tūkst. Eur) nuo 8 920,3 tūkst. iki 8 158,6 tūkst. Eur.

Atlikę Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų audito procedūras, reikšmingų klaidų apskaitoje nenustatėme.

Teisėtumo atžvilgiu nustatyta, kad:

➤ Marijampolės savivaldybės pradelstos mokėtinų sumos nesumažėjo, bet padidėjo. Tuo savivaldybė neįvykdė Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo reikalavimo (11 str. 5 d.) 5. Savivaldybių 2017 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2016 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

➤ Marijampolės savivaldybė 2016 m. sudarė ilgalaikę paskolos sutartį, nors įsiskoliniai įsipareigojimai nebuvo sumažinti. Jie padidėjo 8 234,7 tūkst. Eur per 2016 m.

5.5. Dėl Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitų duomenų

Audito metu išanalizavus mokėtinų ir gautinų sumų 2016 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenis nustatyta, kad mokėtinų sumų likutis per 2016 metus reikšmingai padidėjo. Bendrą įsiskolinimų padidėjimą įtakojo 2016 metais Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas. Mokėtinų sumų likutis 2016 m. padidėjo 8 046,7 tūkst. Eur. Didžiausią įtaką tam turėjo: Marijampolės savivaldybei 2016 metams Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016 m. kovo 15 d. įsakymu Nr.3-82 (1.5E) buvo skirta 2 786,0 tūkst. Eur tikslinių lėšų dviejų lygių sankryžos su geležinkeliu P. Armino g. (sankirta su geležinkeliu) rekonstravimo darbams apmokėti. 2016 m. atlikta darbų už 10 616,9 tūkst. Eur, apmokėta 2 786 tūkst. Eur, neapmokėta – 7 830,9 tūkst. Eur. Dviejų lygių sankryžos su geležinkeliu Aušros ir Gedimino gatvėse atliktų rekonstravimo darbų likusi nesumokėta suma yra 721,6 tūkst. Eur.

Išvada

Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys atitinka buhalterinės apskaitos duomenis.

Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys atitinka teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias jų formą ir sudarymą.

⁵⁴ LR Finansų ministro 2011-11-11 įsakymu Nr.1K-361 patvirtintos Savivaldybės biudžeto vykdymo ir skolininkų įsipareigojimų statistinių ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklės

Skola savivaldybėje valdoma netinkamai, nes ženkliai padidėjo 2016-12-31 esantis įsiskolinimas, ko pasekoje savivaldybė pažeidė 2016 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas (11 str. 5 d.)

2016 metus išaugo kreditiniai įsiskolinimai už atliktus darbus, kadangi nebuvo numatyti finansavimo šaltiniai. Marijampolės savivaldybė nesilaikė Biudžeto sandaro įstatymo 7 str. 1 d. nuostatų. Savivaldybė atsako „už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą“.

III. Dėl savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos

Savivaldybės administracija 2017-05-02⁵⁵ pateikė Kontrolės ir audito tarnybai Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą.

Audito metu išanalizavus savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis nustatyta:

1. savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nefinansinio turto balansinė vertė per 2016 metus reikšmingai padidėjo 26 719,5 tūkst. Eur t.y. išaugo nuo 123 437,0 tūkst. Eur 2015 m. gruodžio 31d. iki 150 156,5 tūkst. Eur 2016 m. gruodžio 31d;

2. savivaldybei nuosavybės teise priklausančio finansinio turto balansinė vertė per 2016 metus sumažėjo (733,8 tūkst. Eur) t.y. nuo 23 141,4 tūkst. Eur 2015 m. gruodžio 31d. iki 22 407,6 tūkst. Eur 2016 m. gruodžio 31d;

3. savivaldybės įsipareigojimų balansinė vertė per 2016 metus padidėjo (7 404,0 tūkst. Eur) t.y. išaugo nuo 13 243,9 tūkst. Eur 2015 m. gruodžio 31d. iki 20 647,9 tūkst. Eur 2016 m. gruodžio 31 d.

14 pastebėjimas .

Atlikus biudžetinių įstaigų auditus bei savivaldybės viešosiose įstaigose nustatyta:

1.VšĮ „Marijampolės telekinas“ nesivadovavo

1.1.2014-11-05 LRV nutarimo Nr. 1215 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo, nes įstaiga 2016 metais gautą turtą, kurio įsigijimo savikaina mažesnė negu 500 eur apskaitė ir neteisingai atvaizdavo finansinėje atskaitomybėje. Tokio turto buvo apskaityta už 1 791,36 Eur ilgalaikio turto sąskaitoje. Minėtas turtas turėtų būti apskaitytas trumpalaikio turto sąskaitoje,

1.2.1998-05-12 įstatymo Nr. VIII-729 (nauja redakcija 2014-10-01 Nr. XII-802) „LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo“ 14 straipsnio 5 dalimi, nes pagal panaudą gautą turtą neapdraudė.

1.3.Tai pat nesivadovavo minėto įstatymo 14 straipsnio nuostatomis, nes 2004-10-21 panaudos sutartis Nr. 34-41 sudaryta neterminuotam laikotarpiui. Valstybės ir savivaldybių ilgalaikis materialusis turtas šio straipsnio 1 dalies 4–7 punktuose nurodytiems subjektams gali būti perduotas panaudos teise ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

2. Marijampolės Mokolų pagrindinėje mokykloje nustatyta, kad 2009 spalio 30d Mokyklos direktorius ir P.Kriaučiūno viešosios bibliotekos direktorės pasirašyta Panaudos sutartis galiojo iki

⁵⁵ Marijampolės savivaldybės 2017-05-02 raštas Nr.SA-4390-(33.1E)

2010-12-31. Už komunalines paslaugas P.Kriaučiūno viešoji biblioteka atsiskaito pagal aukščiau paminėtos sutarties III d. Atsiskaitymo už komunalines paslaugas tvarką. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio nuostatomis sudaryti naują arba pratęsti sudarytą panaudos sutartį, kuri galiojo iki 2010 – 12 – 31.

3. Marijampolės moksleivių kūrybos centre nustatyta, kad Vadovaujantis LR finansų ministro 2008 m. liepos 16 d. įsakymu Nr.1K-268 (su vėlesne redakcija 2009-12-31 Nr.1K-495; 2014-10-27 Nr.1K-334) 13 – tuoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu „Nematerialusis turtas“ įstaigos internetinė svetainė neįregistruota nematerialiojo turto sąskaitose.

IV. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad savivaldybėje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus. Pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai turto valdymo, ataskaitų rinkinių teikimo ir viešinimo bei rekomendacijų įgyvendinimo srityse rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visur veikia patikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

15. pastebėjimas *Atkreiptinas dėmesys, kad biudžetinėse įstaigose* vidaus tvarkose nėra numatyta, kas vaduoja vyr. buhalterį jo kasmetinių atostogų ar ligos metu, kaip tai numatyta viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėse (LR finansų ministro 2005-02-25 Įsakymas Nr.1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

V. Rekomendacijos

Savivaldybės administracijai:

1. Siekiant užtikrinti, kad Savivaldybės KFAR pateikta informacija būtų išsami ir teisingai atspindėtų VSS finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius, pinigų srautus, užtikrinti, kad visos VSS visas apskaitos sritis tvarkytų įstaigos apskaitos programoje. Apskaitą pilnai tvarkytų naudojantis apskaitos programomis. (žr. ataskaitos 1,2 pastebėjimai).

2. Numatyti ilgalaikę vietinės reikšmės kelių techninės inventorizacijos ir teisinės registracijos strategiją (žr. ataskaitos 3 pastebėjimas).

3. Marijampolės savivaldybės administracija privalo vadovautis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 37 punktu, < *Jei viešojo sektoriaus subjektas, siekdamas įgyvendinti viešąjį interesą, atlieka turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbus, išlaidas šiems darbams atlikti pripažįsta sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos*>.. (žr. ataskaitos 4 pastebėjimas).

4. Marijampolės savivaldybės administracijai vadovaujantis 17 VSAFAS 95.1 ir 95.2 punktais atvaizduoti per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimą. (žr. ataskaitos 6 pastebėjimas).

5. Imtis priemonių sumažinti įsiskolinimą (mokėtinos sumos), siekiant suvaldyti Savivaldybės skolą. Užtikrinti, kad Savivaldybės 2017 metais įvykdytų Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalies nuostatą, kad Savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas

paskoloms grąžinti) būtų ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) (žr. ataskaitos 13 pastebėjimas).

6. Užtikrinti Biudžeto sandaros įstatymo 7 str. 1 d. nuostatų įgyvendinimą, t.y. asignavimus programų vykdymui suplanuoti taip, kad nedidėtų Savivaldybės kreditiniai įsiskolinimai. (žr. ataskaitos „Išvada“).

7. Užtikrinti, kad savivaldybės turto panaudos sutartys atitiktų Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo reikalavimus (žr. ataskaitos 14 pastebėjimas)

8. Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms vadovaujantis 13-ojo VSAFAS „Nematerialus turtas“ apskaityti nematerialųjį turtą – internetines svetaines savo buhalterinėje apskaitoje (žr. ataskaitos 14 pastebėjimas).

9. Siekiant įgyvendinti keliamus reikalavimus apskaitai ir su jas susijusių darbuotojų vadavimus ligos, atostogų metu ar kitais nenumatytais atvejais, tikslinga būtų apsvarstyti galimybes buhalterinės apskaitos centralizavimo klausimą. Apskaitos centralizavimas jokiais būdais nepanaikintų įstaigų finansinio savarankiškumo (1,2,15 pastebėjimai).

Rekomendacijos savivaldybės viešojo sektoriaus subjektams pateiktos jiems išsiųstuose raštuose (audito ataskaitos 4 priedas).

Savivaldybės kontrolierius
Savivaldybės kontrolės ir audito
tarnybos specialistai

Juozas Vaičiulis

Raimonda Jasiulevičiūtė
Rita Ražinskienė
Daiva Juškevičienė

Administracijos direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis administracijos direktoriaus pareigas

Arvydas Bajoras

Finansų ir biudžeto departamento direktorė

Gražina Rainienė

Kontrolės ir audito tarnybos 2016 metais savivaldybės biudžetinėse įstaigose atlikti finansinio (teisėtumo) auditai

Audituojamas subjektas	Ataskaitos ir išvados data	Ataskaitos numeris	Išvados numeris
VšĮ „Marijampolės telekinas“	2017.05.19	1-1-(1.5)	1-1-(1.5)
Marijampolės sav. Mokolų pagrindinė mokykla	2017.05.19	1-3-(2.1)	AI-2 1-4-(2.1)-
VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis.	2017.06.20	1-5-(2.1)	1-6-(2.1)
Marijampolės vaikų lopšelis-darželis „Nykštukas“	2017.06.20 2017.06.21	1-7-(2.1)	1-9-(2.1)
Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras	2017.06.20 2017.06.21	1-8-(2.1)	1-10-(2.1)
Marijampolės moksleivių kūrybos centras	2017.06.30	1-11-(2.1)	1-12-(2.1)

2016 metais audituotiems subjektams pareikštos nuomonės

Audituojamas subjektas		2015 metais pareikštos nuomonės dėl		
		biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	finansinių ataskaitų rinkinio	lėšų ir turto valdymo teisėtumo
1	VšĮ „Marijampolės telekinas“	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė
2	Marijampolės sav. Mokolų pagrindinė mokykla	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė
3	VšĮ Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis.	besąlyginė	besąlyginė	besąlyginė
4	Marijampolės vaikų lopšelis-darželis „Nykštukas“	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
5	Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
6	Marijampolės moksleivių kūrybos centras	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė

Biudžeto asignavimų dinamika 2016 metais

Programos kodas	Programos pavadinimas	Skirta asignavimų tūkst. Eur		Asignavimų pokytis (+/-)
		tvirtinat biudžetą 2016-02-22	patikslinus biudžetą 2016-12-29	
1	2	3	4,0	5,0
1.	<i>Sveikatos apsaugos programa</i>	257,3	469,1	211,8
2.	<i>Socialinių paslaugų ir kitos paramos teikimo programa</i>	3 319,00	3 574,90	255,9
3.	<i>Švietimo ir ugdymo proceso kokybės užtikrinimo programa</i>	20 631,20	21 280,00	648,8
4.	<i>Turizmo, sporto bei jaunimo iniciatyvų plėtojimo programa</i>	1702,2	1854,4	152,2
5.	<i>Kultūros veiklos ir plėtros programa</i>	2217,8	2459,5	241,7
6.	<i>Savivaldybės valdymo kokybės tobulinimo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa</i>	5154,4	6001,6	847,2
7.	<i>Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų vykdymo programa</i>	2573,9	2472,4	-101,5
8.	<i>Investicijų į savivaldybės ūkį ir verslo skatinimo programa</i>	787,3	12190,9	11403,6
9.	<i>Žemės ūkio ir kaimo plėtros programa</i>	91	93,5	2,5
10.	<i>Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros bei objektų priežiūros ir plėtros programa</i>	3 777,80	14417,8	10640,0
11.	<i>Aplinkos apsaugos programa</i>	2316,9	2576,2	259,3
	<i>Iš viso išlaidų</i>	42828,8	67390,3	24561,5

3 priedas**Savivaldybės biudžeto asignavimų dinamika 2016 metais pagal finansavimo šaltinius**

Finansavimo šaltinis	Pavadinimas	2016 metų asignavimai			2016 metais asignavimai darbo užmokesčiui			2016 metais asignavimai turtui įsigyti		
		patvirtinta	po patikslinimų	Skirtumas	patvirtinta	po patikslinimų	Skirtumas	patvirtinta	po patikslinimų	Skirtumas
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	Aplinkos apsaugos sp. programos lėšos	100,2	124,1	23,9		0	0	15	13,9	-1,1
B	Savarankiškomis savivaldybės funkcijoms vykdyti	22090	24837,5	2747,5	9335,3	9300,4	-34,9	1223,8	2791,9	1568,1
C	Iš apskričių perduotoms įstaigoms išlaikyti	47	47	0	28	27,3	-0,7		0,7	0,7
D	Valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms vykdyti	2573,9	2472,4	-101,5	764,1	777,6	13,5			0
E	Bendrosios dotacijos kompensacija	135	135	0	99,3	99,3	0			0
F	Valstybės investiciniai projektai	216	216	0			0	216	216	0
G	Metų pradžios lėšų likutis (A)	6,6	6,6	0		0	0		0	0
H	Atliekų tvarkymo rinkliava	1000	1000	0			0			0
I	Aplinkos apsaugos sp. programos lėšos visuomenės sveikatos priežiūrai	22,8	28,6	5,8			0			0
Y	Privatizavimo fondo lėšos		40	40			0			0
J	Kelių fondo lėšos	1778,8	11500,8	9722			0	889,4	10611,4	9722
K	Mokinio krepšelio lėšos	11797	11695,4	-101,6	8562,8	8628,2	65,4	5,6	19,7	14,1
L	Metų pradžios likučio lėšos paskoloms grąžinti	946,1	946,1	0			0	946,1	946,1	0
M	Spec. dotacija spec. poreikių mokinių turinčioms įstaigoms išlaikyti	37,6	38,4	0,8	17,9	18,5	0,6			0
N	Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos		11371	11371		27,5	27,5		11205,5	11205,5
O	Metų pradžios lėšų likutis (P)	24,2	24,2	0			24,2	24,2	24,2	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
P	Paskolų lėšos (skolintos lėšos)	535,1	867,3	332,2			0	535,1	852,9	317,8
R	Metų pradžios lėšų likutis (S)	10,8	10,8	0			0			0
L	Metų pradžios likutis savivaldybės infrastruktūrai gerinti	42,3	42,3	0			0	42,3	42,3	0
S	Biudžetinių įstaigų veiklos pajamos	1465,4	1470,4	5	179,7	168,8	-10,9	15,5	15,8	0,3
T	Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių (patirtos išlaidos palaikų pargabenimui užsienyje žuvusiems, švietimo įstaigų modernizavimui; mokyklų optimizavimui)		260,4	260,4		43,5	43,5		78	78
V	Valstybės lėšos darbo užmokesčiui padidinti dėl MMA padidinimo		186	186		142,4	142,4			0
Z	Valstybės lėšos kultūros ir meno darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti		70	70		53,4	53,4			0
	Iš viso	42828,8	67390,3	24561,5	18987,1	19286,9	299,8	3913	26818,4	22905,4
L	iš jų paskolų grąžinimui	946,1	2074,1	1128			0	946,1	2074,1	1128
	Iš viso asignavimų	41882,7	65316,2	23433,5	18987,1	19286,9	299,8	2966,9	24744,3	21777,4

Įgyvendintų rekomendacijų suvestinė

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
VšĮ Marijampolės telekinas				
	Pakeisti direktoriaus 2006-05-02 įsakymu Nr.1-3 patvirtintą apskaitos politiką, nurodant, materialiojo turto apskaitą vesti valiuta eurai.	VšĮ Marijampolės telekinas	Direktoriaus įsakymas Nr.1-07 „Dėl ilgalaikio materialiojo turto minimalios vertės nustatymo“	2017-05-31
	Pakeisti VšĮ „Marijampolės telekinas“ direktoriaus 2009-12-31 įsakymą Nr.1 „Dėl ilgalaikio materialiojo turto“ nurodant įsigijimo savikainą valiuta eurai bei nustatyti ilgalaikio turto įsigijimo savikainą 500 eur.	VšĮ Marijampolės telekinas	Direktoriaus įsakymas Nr.1-08 „Dėl apskaitos politikos 3.1. papunkčio pakeitimo“	2017-05-31
	Apdrausti pagal panaudą gautą turtą, vadovaujantis 1998-05-12 įstatymo Nr. VIII-729 (nauja redakcija 2014-10-01 Nr. XII-802) „LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo“ 14 straipsnio 5 dalimi.	VšĮ Marijampolės telekinas	Verslo draudimo liudijimas Ld Nr.107631059	2017-04-03

Finansinio audito atskaitos
3 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmai / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data), už vykdymą atsakingas asmuo bei pastabos apie papildomus veiksmus, priemones ir pratęstus įgyvendinimo terminus
1	2	3	4	5
	Neįgyvendintos rekomendacijos ankstesnėse ataskaitose ir pavaldžių įstaigų ataskaitose bei raštuose			
1	Vadovaujantis VŠĮ „Marijampolės telekinas“ įstatų, įregistruotų 2011-05-18 juridinių asmenų registre kodas 151005541, IX dalies „Įstaigos buhalterinė apskaita, finansinė atskaitomybė ir auditas“ 74 punktu nustatyti vidaus kontrolės tvarką visuotiniame dalininkų susirinkime.	VŠĮ Marijampolės telekinas	Visuotinis dalininkų susirinkimas	Iki 2017 m. gruodžio 31 d.
4	Panaudos sutartis Nr. 34-41, turėtų būti pratęsta, vadovaujantis 1998-05-12 įstatymo Nr. VIII-729 (nauja redakcija 2014-10-01 Nr. XII-802) „LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo“ 14 straipsnio 4 dalies nuostatomis Valstybės ir savivaldybių ilgalaikis materialusis turtas šio straipsnio 1 dalies 4–7 punktuose nurodytiems subjektams gali būti perduotas panaudos teise ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui, jeigu įstatymai nenustato kitaip.	VŠĮ Marijampolės telekinas	Sutarties koregavimas su Marijampolės savivaldybės Turto valdymo skyriumi	Iki 2017 m. gruodžio 31 d.
6	Tikslinga būtų apsvarstyti visuotiniame dalininkų susirinkime įsipareigojimų atsiradimo priežastis, įvertinti veiksmus, kurie buvo padaryti, kad skoliniai įsipareigojimai būtų panaikinti ir siūlyti nurašyti, kaip beviltiškas skolas.	VŠĮ Marijampolės telekinas	Visuotinis dalininkų susirinkimas	Iki 2017 m. gruodžio 31 d.
	Aiškinamajame rašte apie ilgalaikio turto pasikeitimą teikti išsamią informaciją taip kaip numato 6–asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“.	Marijampolės vaikų lopšelis darželis „Nykštukas“	Pateikiant pusmečio finansinių ataskaitų rinkinį, aiškinamojo rašto srityje, pateiksime tikslią informaciją apie 2016 m. ilgalaikio turto	2017 m. liepos 20 d.

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data), už vykdymą atsakingas asmuo bei pastabos apie papildomus veiksmus, priemones ir pratęstus įgyvendinimo terminus
			pergrupavimą iš nebaigtos statybos į infrastruktūros ir kiti statinių grupę 18004,24 Eur.	
	Numatyti buhalterinės apskaitos tvarkytoją kas turėtų pavaduoti vyres.buhalterį jo kasmetinių atostogų ar ligos metu, kaip tai numatyta viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėse	Marijampolės vaikų lopšelis darželis „Nykštukas“	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. naujos redakcijos Įsakymo Nr. 1K-389, 5,1 punktu, darbuotojui, kuriam pavesta atlikti vyriausiojo buhalterio funkcijas, o jo nesant (dėl laikino nedarbingumo, atostogų ar kitų objektyvių priežasčių) - įstaigoje neturint kompetentingo asmens, bus kreiptasi į steigėją, kad rekomenduotų asmenį.	Atsiradus būtinybei
	Centro vidaus tvarkoje numatyti buhalterinės apskaitos tvarkytoją - kas turėtų pavaduoti buhalterį jo kasmetinių atostogų ar ligos metu, kaip tai numato viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės.	Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras	Centro vidaus tvarkoje bus numatytas buhalterinės apskaitos tvarkytojas, kuris pavaduos buhalterį jo kasmetinių atostogų ar ligos metu	Iki 2017 m. gruodžio 31 d.
	Įvertinti klaidas, kurios yra 2016m. finansinės būklės ataskaitoje: A dalyje „Ilgalaikis turtas“ II.4 eilutėje „Nekilnojamosios kultūros vertybės“ ir D dalyje „Finansavimo sumos“ II eilutėje „Iš savivaldybės biudžeto“ ir IV eilutėje „Iš kitų šaltinių“ ir sudarant sekančio laikotarpio finansinę atskaitomybę parengti ją taip, kaip numato 12-tas VSAFAS „Ilgalaikis materialus turtas“	Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras	Numatoma kreiptis į Marijampolės savivaldybės administraciją ir sutvarkyti Finansinę atskaitomybę FBA A dalyje II.4 eilutėje Nekilnojamosios kultūros vertybės ir D dalyje Finansavimo sumos II eilutė iš savivaldybės biudžeto ir IV eilutė iš kitų šaltinių taip kaip numato 12-tas VSAFAS „Ilgalaikis materialus	Iki 2017 m. gruodžio 31 d.

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmai / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data), už vykdymą atsakingas asmuo bei pastabos apie papildomus veiksmus, priemones ir pratęstus įgyvendinimo terminus
			turtas“	
	Vadovaujantis LR finansų ministro 2008 m. liepos 16 d. įsakymu Nr.1K-268 (su vėlesne redakcija 2009-12-31 Nr.1K-495; 2014-10-27 Nr.1K-334) 13 – tuoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu „Nematerialusis turtas“ įstaigos internetinė svetainė turi būti įregistruota nematerialiojo turto sąskaitose.	Marijampolės moksleivių kūtybos centras Direktoriaus pavaduotoja ūkiui Danguolė Blauzdžiūnienė Kompiuterinių tinklų specialistas Dominykas Dilys	Parengia dokumentus svetainės užpajamavimui	Užpajamuoti ir parodyti sudarant 2017m. pusmečio finansinę atskaitomybę
	Numatyti buhalterinės apskaitos tvarkytoją kas turėtų pavaduoti buhalterį jo kasmetinių atostogų ar ligos metu, kaip tai numatyta viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėse	Marijampolės moksleivių kūtybos centras Direktorius	Vyr. buhalterio laikino nedarbingumo, atostogų, ar kitų objektyvių priežasčių metu, jo funkcijas atlikti bus pavesta asmeniui turinčiam buhalterinės apskaitos tvarkymui reikiamas savybes (kvalifikaciją, darbo patirtį, gebėjimą dirbti su apskaitos programomis) pasirašant su juo darbo sutartį	Esant objektyvioms priežastims vyr. buhalteriu negalint vykdyti funkcijas
	Užtikrinant finansinių ataskaitų sudarymo teisingumą, apskaitą tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, taip , kaip numato LR buhalterinės apskaitos 2001-11-06 įstatymu IX-574 3 straipsnio 4 punktas	Marijampolės moksleivių kūtybos centras Vyr. buhalterė Danutė Žebrauskienė	Pilnai ir savalaikiai registruoti ūkinius įvykius ir ūkines operacijas „Pajamos“ ir „Sąnaudos“ subsąskaitose, kad užtikrinti finansinių ataskaitų sudarymą, kaip tai numato viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai, kad apskaitos	sudarant 2017m. pusmečio finansinę atskaitomybę

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data), už vykdymą atsakingas asmuo bei pastabos apie papildomus veiksmus, priemones ir pratęstus įgyvendinimo terminus
			informacija būtų išsami, palyginama, naudinga vidaus ir išorės vartotojams	

5 Priedas

Marijampolės savivaldybės rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomen- dacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
	Rekomendacijos ataskaitoje			
1.	Siekiant užtikrinti, kad Savivaldybės KFAR pateikta informacija būtų išsami ir teisingai atspindėtų VSS finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius, pinigų srautus, užtikrinti, kad visos VSS visas apskaitos sritis tvarkytų įstaigos apskaitos programoje. Apskaitą pilnai tvarkytų naudojantis apskaitos programomis.			
2.	Numatyti ilgalaikę vietinės reikšmės kelių techninės inventorizacijos ir teisinės registracijos strategiją			
3.	Marijampolės savivaldybės administracija privalo vadovautis 12- ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 37 punktu, < Jei viešojo sektoriaus subjektas, siekdamas įgyvendinti viešąjį interesą, atlieka turto, kurio nevaldo, kuriuo nesinaudoja (nesinuomoja ar kitaip nesinaudoja) ir nedisponuoja, esminio pagerinimo darbus, išlaidas šiems darbams atlikti pripažįsta sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padaromos>.			
4.	Marijampolės savivaldybės administracijai vadovaujantis 17 VSAFAS 95.1 ir 95.2 punktais atvaizduoti per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimą.			
5.	Imtis priemonių sumažinti įsiskolinimą (mokėtinos sumos), siekiant suvaldyti Savivaldybės skolą. Užtikrinti, kad Savivaldybės 2017 metais įvykdytų Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir			

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalies nuostatą, kad Savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) būtų ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) (žr. ataskaitos 13 pastebėjimas).			
6.	Užtikrinti Biudžeto sandaros įstatymo 7 str. 1 d. nuostatų įgyvendinimą, t.y. asignavimus programų vykdymui suplanuoti taip, kad nedidėtų Savivaldybės kreditiniai įsiskolinimai. (žr. ataskaitos „Išvada“).			
7.	Užtikrinti, kad savivaldybės turto panaudos sutartys atitiktų Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo reikalavimus			
8.	8. Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms vadovaujantis 13-ojo VSAFAS „Nematerialus turtas“ apskaityti nematerialųjį turtą – internetines svetaines savo buhalterinėje apskaitoje			
9.	Siekiant įgyvendinti keliamus reikalavimus apskaitai ir su jas susijusių darbuotojų vadavimus ligos, atostogų metu ar kitais nenumatytais atvejais, tikslinga būtų apsvarstyti galimybes buhalterinės apskaitos centralizavimo klausimą. Apskaitos centralizavimas jokiais būdais nepanaikintų įstaigų finansinio savarankiškumo			